

Amilorid Merck NM 5 mg tabletti

Vaikuttava aine:	amiloridihydrokloridi
Pakkaus:	100 tabl.
Valmistaja:	Merck NM
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Sydänperäiset turvotukset potilailla, joita hoidetaan jo tiatsideilla tai muilla diureeteilla. Verenpainetauti. Maksakirroosista johtuva askites.

Annostus ja antotapa: Sydänperäisten turvotusten hoidossa 5-10 mg yhdessä muiden diureettien kanssa. Jos vaste ei ole riittävä, voidaan annosta suurentaa, mutta amiloridin annos ei pidä ylittää 20 mg/vrk. Kun diureesi on riittävä, voidaan yrittää molempien diureettien annoksen pienentämistä. Verenpainetaudin hoidossa ei tavallisesti ylitetä 10 mg annosta. Maksakirroosiin liittyvän askitekseen hoidossa pyritään käyttämään pientä annosta, esim. 5 mg yhdessä muun diureetin kanssa. Missään käyttöaiheessa ei saa ylittää 20 mg vuorokausiannosta.

Vasta-aiheet: Hyperkalemia (S-kalium > 5,5 mmol/l). Samanaikainen kaliumvalmisteiden käyttö. Anuria, akuutti tai nopeasti paheneva munuaisten vajaatoiminta. Yliherkkyys valmisteeseen aineosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varoitimet: Seerumin elektrolyyttejä ja munuaisten toimintaa tulee seurata säännöllisesti. Varovaisuutta tulee noudattaa tilanteissa, joissa on hyperkalemian riski, kuten munuaisten vajaatoiminnassa ja diabetekseen liittyvässä asidoosissa.

Yhteisvaikutukset: ACE:n estäjä yhdessä amiloridin kanssa voi lisätä hyperkalemian vaaraa, erityisesti jos potilaalla on munuaisten vajaatoiminta. Myös siklosporiinin, takrolimuusin ja tulehduskipulääkkeiden käyttö lisää hyperkalemian riskiä. Amiloridi voi vähentää litiumin eritystä ja suurentaa sen plasmapitoisuutta.

Raskaus ja imetys: Kliininen kokemus raskaudenaikaisesta käytöstä on vähäistä eikä erittymisestä äidinmaitoon ole tutkimuksia. Eläinkokeissa ei ole havaittu sikiötoksisuutta

Haittavaikutukset: Ruokahaluttomuus, päänsärky, ripuli ja pahoinvointi ovat yleisimpiä haittoja. Muita yli 1 %:lla raportoituja haittoja ovat maha- ja suolistokivut, ummetus, hypokloremia, hyperkalemia ja lihaskrampit.

Armour Thyroid 30 mg, 60 mg ja 240 mg tabletti

Vaikuttava aine:	sian kilpirauhanen, kuivattu
Pakkaus:	100 tabl.
Valmistaja:	Forest Laboratories
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Hypotyreoosi, eutyreoidisen struuman ehkäisy tai hoito.

Annostus ja antotapa: Hoito aikuisilla aloitetaan yleensä pienellä annoksella, tavallisesti aloitusannos on 30 mg ja annosta suurennetaan 15 mg annoksin joka toinen tai kolmas viikko. Ylläpitoannokset ovat tavallisesti 60-120 mg. Tabletit tulee niellä kokonaisina.

Vasta-aiheet: Todettu lisämunuaisen vajaatoiminta, hoitamaton tyrotoksikoosdi, yliherkkyys valmisteen aineosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Kilpirauhashormoneja tulee käyttää varoen kardiovaskulaarisairauksien yhteydessä (hoidon aloitus 15-30 mg annoksella).

Yhteisvaikutukset: Aloitettaessa Armour Thyroid -lääkitys tulee seurata oraalisten antikoagulanttien tehoa; jos potilas on hypotyreoottinen, on todennäköistä että antikoagulantin annosta joudutaan pienentämään. Insuliinin tai oraalisten diabeteslääkkeiden annosta saatetaan joutua suurentamaan.

Raskaus ja imetys: Voidaan käyttää raskauden ja imetyksen aikana.

Haittavaikutukset: Yliannoksen oireita ovat rintakivut, nopeutunut syke, sydämentykytys, hikoilu, hermostuneisuus, huonontunut kuuman sietokyky.

Yliannostus: Lievässä yliannostuksessa pienennetään annosta kunnes yliannostuksen oireet häviävät. Suurta yliannostusta hoidetaan oireenmukaisesti (sympaattisen yliaktiivisuuden vähentäminen beetasalpaajalla). Kolestyramiini vähentää tyroksiinin imeytymistä ja glukokortikoidit estävät T4:n muuntumista T3:ksi.

Artane 2 mg tabletti

Vaikuttava aine:	triheksifenidyylihydrokloridi
Pakkaus:	100 tabl.
Valmistaja:	Teofarma
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Parkinsonin tauti (antikolinergi). Psykoosilääkkeiden aiheuttamien ekstrapyramidaalioireiden hoito.

Annostus ja antotapa: Annos määritetään yksilöllisesti. Parkinsonin taudissa hoito aloitetaan pienellä annoksella, 1 mg/vrk. Annosta voidaan suurentaa päivittäin 1 mg:lla. Ylläpitoannos on 6-16 mg jaettuna 3-4 annokseen. 16 mg on maksimiannos. Tabletit voidaan ottaa ruokailusta riippumatta, runsaan nesteen kanssa. Lääkkeiden aiheuttamien ekstrapyramidaalioireiden hoidossa käytetään annoksia 2-16 mg jaettuna 1-4 annokseen. Iäkkäillä riittää usein puolet tavallisesti käytettävistä annoksista.

Vasta-aiheet: Akuutti delirium tai mania, hoitamaton ahdaskulmaglaukooma, akuutti virtsaumppi, prostatahypertrofian aiheuttama jäännösvirtsaisuus, pylorusstenooosi, paralyyttinen ileus, megakolon, takyarytmiat, akuutit alkoholi-, psykofarmaka- tai opioidimyrkytykset, yliherkkyys valmisteen aineosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Käytetään vain painavista syistä ja varoen, jos potilaalla on prostatahypertrofia, sairauksia joita takykardia voi pahentaa, myastenia gravis tai dementia. Jos valmistetta on käytetty yli kuukauden ajan, tulee annos vähentää asteittain ennen hoidon lopettamista poisjättooireiden välttämiseksi.

Yhteisvaikutukset: Keskushermostossa vaikuttavien lääkeaineiden tai alkoholin vaikutukset ja haittavaikutukset voivat voimistua. Psykoosilääkkeiden aiheuttamat tardiivin dyskinesian oireet voivat voimistua. Metoklopramidin vaikutus voi heiketä.

Haittavaikutukset: Akkomodaatiohäiriöt, suun kuivuminen, ummetus, virtsaamisvaikeudet, takykardia, hermostuneisuus, pahoinvointi, oksentelu, levottomuus, unihäiriöt.

Yliannostus: Yliannostus tulee hoitaa nopeasti. Hemodialyysia ja hemoperfuusiota voi käyttää vain muutaman tunnin kuluessa yliannostuksesta ja silloinkin niiden teho on epävarma. Plasman alkalointi voi vähentää sydänkomplikaatioita. Fysostigmiini (2-8 mg/t infusio) on vasta-aine; fysostigmiinin liika-annon vasta-aine on atropiini (0.5 mg atropiinia antagonisoi 1 mg fysostigmiiniä).

Benzbromaron AL 100 mg tabletti

Vaikuttava aine:	bentsbromaroni
Pakkaus:	100 tabl.
Valmistaja:	Aliud Pharma
Maahantuoja:	Oriola Oy
Lääketukkukauppa:	Oriola Oy

Käyttöaiheet: Kihti

Annostus ja antotapa: Aikuisille ja yli 14-vuotiaille aluksi 20 mg vrk:ssa. Ylläpitoannos on 40-100 mg/vrk. Tabletit otetaan kokonaisina ruokailun jälkeen, mieluiten samaan aikaan joka päivä. Tutkimuksia ei ole tehty alle 14-vuotiailla.

Vasta-aiheet: Akuutti kihtikohtaus, munuaisten vajaatoiminta, munuaiskivet, raskaus, yliherkkyys valmisteen aineosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Hoidon aikana tulee nauttia runsaasti nesteitä, jotta virtsahapon kiteytyminen virtsateihin vältetään. Jos lääkitys aiheuttaa pahoinvointia, oksentelua, vatsakipuja, heikkoutta ja keltaisuutta tulee lopettaa hoito ja tarkistaa maksaentsyymit.

Yhteisvaikutukset: Salisylaatit heikentävät bentsbromaronin vaikutusta.

Raskaus ja imetys: Ei käytetä raskauden aikana. Käytöstä ihmisillä ei ole kokemusta ja eläinkokeet viittaavat sikiölle haitallisiin vaikutuksiin. Kulkeutumisesta äidin maitoon ei ole tietoa, joten imetystä tulisi välttää hoidon aikana.

Haittavaikutukset: Tavallisimpia ovat pahoinvointi, röyhtäily, ripuli, ihottumat.

Betapred 0.5 mg tabletti, vesiliukoinen

Vaikuttava aine:	beetametasoni
Pakkaus:	100 tabl.
Valmistaja:	Sigma-tau/Defiante Farmaceutica
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Tilanteet, joissa tarvitaan kortikosteroidien anti-inflammatorisia ja immunosuppressiivisia vaikutuksia, etenkin intensiivisessä lyhytaikaisessa hoidossa. Aivoödeema.

Annostus ja antotapa: Tabletit liuotetaan veteen mahan limakalvon paikallisärsytyksen vähentämiseksi. Vaihtoehtoisesti tabletit voidaan pureskella huolellisesti.

Lyhytaikaisessa hoidossa käytetään seuraavaa annostusta:

Päivä	Annos
1	2 tablettia x 2
2	2 tablettia x 3
3	1 tabletti x 3
4	1 tabletti x 3
5	1 tabletti x 2
6	1 tabletti x 2

Valekuristustauti: alle 10 kg painaville lapsille 8 tablettia. Yli 10 kg painaville lapsille 12 tablettia. Tabletit annetaan kerta-annoksena.

Pitkäaikaisessa hoidossa käytetään pienintä mahdollista annosta, joka tuottaa riittävän vasteen. Haittojen vaaran pienentämiseksi annetaan koko vuorokausiannos aamulla, tai jos mahdollista, joka toinen aamu. Hoito tulee lopettaa asteittain. Stressitilanteissa annosta voi olla tarpeen suurentaa annosta. Diabeetikoilla saattaa olla tarpeen suurentaa insuliinin annosta kortisonihoidon aikana. Annoksen suurentaminen on tarpeen kuumeen tai rasituksen (stressin) aikana.

Vasta-aiheet: Yliherkkyys valmisteen aineosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Käytetään varoen kasvuikäisillä sekä potilailla, joilla on osteoporoosi, äskettäin tehty suolianastomoosi, psykoosi, maha- tai pohjukaissuolihaava, tuberkuloosi, diabetes, hypertonia, sydämen vajaatoiminta.

Yhteisvaikutukset: Kortikosteroidit voivat vähentää aktiivisen immunisaation tehoa. Rifampisiini, fenobarbitaali, fenytoiini ja karbamatsepiini indusoivat glukokortikoidien metaboliaa, joten steroidin tarve lisääntyy näiden hoitojen aikana.

Raskaus ja imetys: Raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikana käytettyyn hoitoon liittyy lievästi lisääntynyt riski huuli- ja suulakihalkioihin. Usein kortikosteroidihoidosta saatu hyöty kuitenkin ylittää siihen liittyvät vähäiset riskit. Beetametasoni erittyy äidinmaitoon, mutta hoitoannoksilla ei ole todennäköistä, että siitä koituisi lapselle haittaa.

Haittavaikutukset: Annokseen suhteessa olevia haittoja ovat mm. Cushingin tautia muistuttavat oireet, diabeteksen paheneminen, hypokalemia, natriumin retentio, osteoporoosi, lihasatrofia, infektioiden aktivoituminen, ihon atrofia, lapsilla kasvun hidastuminen, psyykkiset oireet, glaukooma, kaihi.

Calcort 6 mg tabletti

Vaikuttava aine:	deflatsakorti
Pakkaus:	100 tabl.
Valmistaja:	Sanofi-Aventis
Maahantuoja:	Tamro oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Glukokortikoidihoitoa vaativat tilat.

Annostus ja antotapa: Deflatsakorti on prednisolonin johdos. 6 mg deflatsakortia vastaa anti-inflammatoriselta teholtaan suunnilleen 5 mg prednisolonia tai prednisonia. Annos määritetään taudin ja sen vaikeusasteen sekä potilaan vasteen mukaan. Aina tulisi käyttää pienintä tehokasta annosta.

Aikuisilla akuuteissa tilanteissa voidaan tarvita aluksi annoksia ad 120 mg/vrk.

Useimmissa tilanteissa ylläpitoannokset ovat 3-18 mg/vrk. Seuraavat annosohjeet ovat suuntaa-antavia aikuisille:

Reumatoidi artriitti: ylläpitoannos on tavallisesti 3-18 mg/vrk.

Astma: akuutin kohtauksen hoidossa voidaan tarvita 48-72 mg/vrk.

Maksan vajaatoiminnassa deflatsakortipitoisuudet voivat suureta, joten annosta tulee tarkkailla huolellisesti.

Lapset: ylläpitoannokset ovat yleensä 0,25-1,5 mg/kg/vrk. Nefroottisessa oireyhtymässä aloitusannos on yleensä 1,5 mg/kg/vrk ja annos pienennetään vasteen mukaan.

Vasta-aiheet: Yliherkkyys valmisteen aineosille. Rokotus elävällä rokotteella.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Käytetään varoen kasvuikäisillä sekä potilailla, joilla on osteoporoosi, äskettäin tehty suolianastomoosi, psykoosi, maha- tai pohjukaissuolihaava, tuberkuloosi, diabetes, hypertonia, sydämen vajaatoiminta. Potilailla, jotka ovat saaneet enemmän kuin fysiologisia annoksia (noin 9 mg/vrk) yli 3 viikkoa, hoito tulisi lopettaa asteittain.

Yhteisvaikutukset: Kortikosteroidit voivat vähentää aktiivisen immunisaation tehoa. Rifampisiini, fenobarbitaali, fenytoiini ja karbamatsepiini indusoivat glukokortikoidien metaboliaa, joten steroidin tarve lisääntyy näiden hoitojen aikana.

Raskaus ja imetys: Raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikana käytettyyn hoitoon liittyy lievästi lisääntynyt riski huuli- ja suulakihalkioihin. Usein kortikosteroidihoidosta saatu hyöty kuitenkin ylittää siihen liittyvät vähäiset riskit.

Deflatsakorti erittyy äidinmaitoon, mutta hoitoannoksilla ei ole todennäköistä, että siitä koituisi lapselle haittaa.

Haittavaikutukset: Annokseen suhteessa olevia haittoja ovat mm. Cushingin tautia muistuttavat oireet, diabeteksen paheneminen, hypokalemia, natriumin retentio, osteoporoosi, lihasatrofia, infektioiden aktivoituminen, ihon atrofia, lapsilla kasvun hidastuminen, psyykkiset oireet, glaukooma, kaihi.

Campral 333 mg enterotabletti

Vaikuttava aine:	akamprosaatti
Pakkaus:	84 tabl.
Valmistaja:	Merck
Maahantuoja:	Merck Oy
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Alkoholismi, retkahduksen riskin vähentäminen yhdessä ei-farmakologisten hoitokeinojen kanssa.

Annostus ja antotapa: Yli 60 kg painaville: 2 tablettia 3 kertaa päivässä (aamu, keskipäivä, ilta). Alle 60 kg painaville 2 tablettia aamulla, 1 keskellä päivää ja 1 illalla. Hoito tulisi aloittaa mahdollisimman pian juomisen lopettamisen jälkeen, ja sitä tulee jatkaa myös retkahduksen aikana. Hoidon tehoa tulee seurata ja jos teho näyttää epävarmalta, hoidon tarve arvioidaan uudelleen. Suositeltu hoitoaika on yksi vuosi.

Vasta-aiheet: Yliherkkyys valmisteeseen aineosille. Munuaisten vajaatoiminta (S-krea yli 120 mikromol/l), vaikea maksan vajaatoiminta (Childs-Pugh luokka C).

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Alkoholiriippuvuuteen liittyy masennusta ja itsemurha-ajatuksia, ja myös akamprosaatilla hoidettavia potilaita tulisi seurata näiden oireiden varalta.

Yhteisvaikutukset: Akamprosaatin hyötyosuus on pienempi ruoan kanssa kuin tyhjään mahaan otettuna.

Raskaus ja imetys: Eläinkokeissa akamprosaatilla ei ole todettu jälkeläisiin kohdistuvia haittoja, mutta tietoa käytöstä ihmisillä ei ole, joten käyttöä ei suositella raskauden tai imetyksen aikana.

Haittavaikutukset: Hyvin yleisiä tai yleisiä tutkimuksissa ilmoitettuja haittoja ovat ripuli, mahakivut, pahoinvointi, kutina, makulopapulaarinen ihottuma, frigiditeetti tai impotenssi.

Yliannostus: Akamprosaatti on kalsium-asetyylihomotaurinaatti, ja yliannostustapauksissa tulee varautua akuutin hyperkalsemian hoitoon, vaikkakaan sitä ei ole havaittu muutamassa ilmoitetussa yliannostustapauksessa.

Colomycin 1 milj.IU injektio/inhalaatiokuiva-aine

Vaikuttava aine:	kolistiini
Pakkaus:	10 kpl
Valmistaja:	Alpharma/Forest Lab.
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Kystistä fibroosia sairastavien *Pseudomonas aeruginosa*-keuhkoinfektion hoito (inhalaatio). Joidenkin vakavien, Gram-negatiivisten bakteerien aiheuttamien infektioiden hoito (i.v.), jos muut mikrobilääkkeet ovat vasta-aiheisia tai niiden teho ei riitä resistenssin vuoksi.

Annostus ja antotapa: Voidaan antaa 50 ml suonensisäisenä infuusiona 30 minuutin kuluessa. Annos määritetään infektion vaikeuden sekä potilaan iän, painon ja munuaisfunktion perusteella. Kolistiinin seerumipitoisuuksien määrittämistä suositetaan erityisesti munuaisten toiminnanvajausta sairastavilla, vastasyntyneillä ja kystistä fibroosia sairastavilla. Pitoisuuden 10-15 mg/l (noin 125-200 IU/ml) tulisi riittää useimpien infektioiden hoidossa. Yleensä suositetaan vähintään 5 päivän, kystistä fibroosia sairastavilla 12 päivän hoitoa.

Annos korkeintaan 60 kg painaville aikuisille ja lapsille: 50,000 yksikköä/kg/vrk, enintään 75,000 yksikköä/kg/vrk. Vuorokausiannos tulee jakaa kolmeen noin 8 tunnin välein annettavaan osaan.

Annos yli 60 kg painaville: 1-2 miljoonaa yksikköä 3 kertaa päivässä. Maksimiannos on 6 miljoonaa yksikköä 24 tunnin kuluessa.

Poikkeava jakautuminen kystistä fibroosia sairastavilla voi vaatia suurempia annoksia, jotta saadaan aikaan terapeuttinen seerumipitoisuus.

Munuaisten vajaatoiminta: jos GFR on 20-50 ml/min, annos on 1-2 miljoonaa yksikköä joka 8. tunti; jos GFR on 10-20 ml/min, annos on 1 miljoonaa yksikköä 12-18 tunnin välein, ja jos GFR on alle 10 ml/min, annos on 1 miljoonaa yksikköä 18-24 tunnin välein.

Inhalaatio: Jauhe liuotetaan 2-4 ml:aan injektioihin käytettävää vettä tai 0,9 % NaCl-infuusionestettä, ja neste annetaan nebulisaattorilla. Alle 2-vuotiaille lapsille ohje on 500,000-1 miljoonaa yksikköä kahdesti päivässä, yli 2-vuotiaille ja aikuisille 1-2 miljoonaa yksikköä kahdesti päivässä; ohjeet ovat vain viitteellisiä ja annos tulee määrittää klinisen vasteen mukaan.

Vasta-aiheet: Yliherkkyys kolistiinille tai polymyksiini B:lle. Myastenia gravis.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Käytetään erittäin varoen porfyriapotilaille. Käytetään varoen munuaisten vajaatoiminnassa; on suotavaa määrittää munuaisten toiminta ennen hoitoa ja seurata sitä hoidon aikana. Seerumin kolistiinipitoisuutta on syytä seurata.

Inhalaatio voi aiheuttaa bronkospasmin, joka voidaan mahdollisesti estää tai hoitaa beeta-2-agonistilla.

Parenteraalinen hoito voi aiheuttaa huimausta, sekavuutta tai näköhäiriöitä. Potilaita tulisi varoittaa autolla ajamisesta, jos näitä oireita esiintyy.

Yhteisvaikutukset: Yhteiskäyttöä muiden neurotoksisten tai nefrotoksisten lääkeaineiden kanssa tulisi välttää (esim. aminoglykosidiantibiootit; nefrotoksisuus kefalosporiinien kanssa). Neuromuskulaariliitosta salpaavia aineita tulisi käyttää erittäin varoen potilaalle, jota hoidetaan kolistiinilla.

Raskaus ja imetys: Käytetään raskauden tai imetyksen aikana vain, jos se on ehdottoman välttämätöntä.

Haittavaikutukset: Kystistä fibroosia sairastavilla on ilmoitettu neurologisia haittoja (huimaus, puutumisen, puhe- ja näköhäiriöt, sekavuus) lähes 30 % :lla potilaista, mutta haitat ovat yleensä lieviä ja ohimeneviä. Neurotoksisuus voi olla liika-annoksen merkki. Suurilla annoksilla on esiintynyt munuaisten toiminnan heikkenemistä. Yliherkkyysoireita, ihottumaa ja lääkekuumetta on ilmoitettu; niiden esiintyessä tulee lopettaa hoito. Inhalaatio voi aiheuttaa bronkospasmin.

Yliannostus: Yliannos voi johtaa neuromuskulaariseen salpaukseen, lihasheikkouteen ja jopa hengityksen pysähtymiseen sekä akuuttiin munuaisten vajaatoimintaan. Kolistiin eliminaatiota voidaan nopeuttaa esim. mannitolidiureesilla. Hemodialyysia tai peritoneaalidialyysia voidaan okeilla, mutta niiden tehoa ei tunneta.

Distamine 125 mg ja 250 mg tabletti, kalvopäällysteinen

Vaikuttava aine:	penisillamiini
Pakkaus:	100 tabl.
Valmistaja:	Chanelle Medical/Alliance
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Vaikea aktiivi reumatoidi artriitti, Wilsonin tauti, kystinuria, lyijymyrkytys, krooninen aktiivinen hepatiitti.

Annostus ja antotapa: Tabletit tulisi ottaa tyhjään mahaan vähintään puoli tuntia ennen aterialta tai ennen nukkumaan menoa. Annostus:

Reumatoidi artriitti: aikuisille 125-250 mg päivittäin ensimmäisen kuukauden ajan. Annosta suurennetaan samoin annoksin kunnes saavutetaan remissio. Hoitoa jatketaan pienimmällä tehokkaalla annoksella, ja hoito tulisi lopettaa, jos hyötyä ei havaita 12 kuukauden hoidon aikana. Hyödyn havaitsemiseen voi kulua kuukausia. Tavallisesti ylläpitoannos on 500-750 mg/vrk, mutta annoksia 1500 mg:aan asti on käytetty. Jos remissio on saavutettu ja se on pysynyt 6 kk, voidaan yrittää annoksen pienentämistä 125-250 mg:lla 12 viikon välein. Iäkkäillä ensimmäisen kuukauden annoksen tulisi olla korkeintaan 125 mg ja sitä voidaan suurentaa samalla annoksella 4.-12. viikon välein kunnes oireet on saatu hallintaan. Päivittäinen annos ei saa ylittää 1000 mg:aa.

Lapset: tavallinen ylläpitoannos on 15-20 mg/kg/vrk. Koska pienin tabletti on 125 mg, hoito ei välttämättä sovi alle 26 kg painaville lapsille.

Munuaisten vajaatoimintaa sairastavat: hoito aloitetaan pienellä annoksella ja sitä suurennetaan aikaisintaan 12 viikon välein. Mahdollista toksisuutta on seurattava kahden viikon välein.

Wilsonin tauti: käytetään minimiannosta, jolla kuparitasapaino pysyy negatiivisena.

Aikuiset: 1500-2000 mg/vrk jaettuna pienempiin annoksiin. Annos voidaan pienentää 750-1000 mg:aan kun tauti on saatu hallintaan. Annosta 2000 mg/vrk tulee käyttää korkeintaan vuoden ajan.

Lapset: Korkeintaan 20 mg/kg/vrk jaettuna ainakin kahteen annokseen. Minimiansnos on 500 mg.

Munuaisten vajaatoimintaa sairastavat: haittavaikutusten seurantaan on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Kystinuria: jos mahdollista, matalin tehokas annos määritetään kvantitatiivisella aminohappokromatografialla virtsasta.

- kystiini kivien liuotus: aikuisille 1000-3000 mg/vrk jaettuna pienempiin annoksiin. Virtsan kystiini pitoisuuden tulisi olla alle 200 mg/l.
- Kystiini kivien ehkäisy: aikuisille 500-1000 mg nukkumaan mennessä. Nesteen saanti tulisi olla vähintään 3 l/vrk. Virtsan kystiini pitoisuuden tulisi pysyä alle 300 mg/l, iäkkäillä alle 200 mg/l.

Lapsille annosta ei ole määritetty, mutta virtsan kystiini pitoisuuden tulisi olla alle 200 mg/l. Munuaisten vajaatoimintaa sairastaville hoito aloitetaan pienillä annoksilla, mutta virtsan kystiini pitoisuuden tulisi pysyä alle 300 mg/l; ylläpitoannos tulisi tarkistaa vähintään neljän viikon välein.

Krooninen aktiivinen hepatiitti: Aikuisille taudin ylläpitoon kun tauti on saatu kortikosteroideilla hallintaan. Aloitusannos on 500 mg/vrk jaettuina annoksina, ja sitä suurennetaan kolmen kuukauden aikana asteittain annokseen 1250 mg/vrk. Tänä aikana kortikosteroidilääkitys tulisi lopettaa. Hoidon aikana maksan toimintakykyä tulee seurata. Ei suositella iäkkäille.

Vasta-aiheet: Penisillamiinin aiheuttama vaikea trombosytopenia tai agranulosytoosi. Lupus erythematosus. Keskivaikea tai vaikea munuaisten vajaatoiminta. Yliherkkyys lääkkeen aineosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Verenkuva ja verihiutaleiden määrä ja munuaisten toiminta tulee tarkistaa ennen hoitoa. Ensimmäisten 8 hoitoviikon aikana verokuva tulee tarkistaa kahden viikon välein ja aina viikon kuluttua annoksen suurentamisesta. Myöhemmin verokuva tarkistetaan kuukauden kuluttua annoksen suurentamisesta. Hoidon keskeyttämistä tulee harkita, jos verihiutaleet ovat alle 120 000/mm³ tai valkosolut alle 2500/mm³, tai jos kolmessa mittauksessa peräkkäin arvot ovat alle normaaliarvojen. Hoito voidaan aloittaa pienemmällä annoksella kun arvot palatutuvat normaaliksi, mutta jos leukopenia tai trombosytopenia alkaa uudelleen, hoito tulee lopettaa.

Munuaisten vajaatoimintaa sairastavia hoidettaessa tulee olla varovainen, erityisesti iäkkäiden kohdalla, sillä tässä ikäryhmässä toksisuutta on havaittu munuaisten toiminnasta riippumatta. Tulehduskipulääkkeiden tai muiden munuaistoksisten aineiden samanaikainen käyttö lisää munuaisvaurion vaaraa.

Penisillamiinia tulisi käyttää varoen potilaille, joille kulta on aiheuttanut haittavaikutuksia. Aiempi kultahoito voi lisätä penisillamiinihoidon haittoja.

Jos hematuriaa esiintyy, hoito tulee lopettaa välittömästi.

Ihottumaa (epidermolysis bullosa) voi esiintyä kuukausien tai vuosien kuluttua hoidon aloittamisesta. Tällöin tulee pienentää annosta.

Rintojen suurenemista on havaittu harvinaisena haittana. Danatsolia on käytetty hoitona, jos hoidon lopettaminen ei ole poistanut rintojen liikakasvua.

Yhteisvaikutukset: Jos tarvitaan samanaikaista oraalista rautaa, se tulee ottaa aikaisintaan 2 tunnin kuluttua penisillamiinin ottamisesta. Kullan ja penisillamiinin samanaikaista käyttöä ei suositella.

Raskaus ja imetys: Penisillamiinin turvallisuutta raskauden aikana ei ole varmistettu. Wilsonin tautia sairastaneet, penisillamiinia 500-2000 mg/vrk käyttäneet naiset ovat kahdessa retrospektiivisessä tutkimuksessa saaneet yhteensä 43 normaalia lasta, mutta on raportoitu myös yksittäistapauksia, joissa synnynnäisiä epämuodostumia on todettu. Jos penisillamiinihoitoa harkitaan raskaana oleville, annoksen tulisi olla mahdollisimman

pieni. Muissa käyttöaiheissa tulisi välttää penisillamiinin käyttöä raskauden ja imetyksen aikana, jos mahdollista.

Haittavaikutukset: Pahoinvointia, ruokahaluttomuutta, kuumeilua ja ihottumaa voi esiintyä hoidon alussa. Palautuva makuaiistin menetys, suun haavaumat, stomatiitti ovat mahdollisia. Trombosytopenia ja leukopenia. Wilsonin tautiin liittyvät neurologiset oireet voivat pahentua hoidon alussa. Harvinaisempia haittoja ovat hematuria, alopesia, munuaisten toiminnanhäiriöt, LED, Stevens-Johnsonin oireyhtymä, myasthenia gravista muistuttavat oireet, dermatomyosiitti, rintojen suurentuminen.

Dexedrine 5 mg tabletti

Vaikuttava aine: deksamfetamiinisulfaatti
Pakkaus: 28 tabl.
Valmistaja: Ashton Pharmaceuticals/UCB Pharma
Maahantuoja: Tamro Oyj
Lääketukkukauppa: Tamro Oyj
Varsinaista huumausainetta sisältävä lääke, vain huumausainereseptilomakkeella.

Käyttöaiheet: Narkolepsia. Lasten hyperkineettiset tilat (lastenpsykiatrin määräämänä tai ohjauksessa).

Annostus ja antotapa: Aikuisilla aloitusannos on tavallisesti 10 mg/vrk jaettuna pienempiin annoksiin. Annosta voidaan suurentaa tarpeen mukaan 10 mg:lla viikossa, suurin suositeltu annos on 60 mg/vrk. Iäkkäillä suositeltu aloitusannos 5 mg/vrk, lisäys 5 mg:lla viikon välein. Lasten hyperkineettisissä tiloissa aloitusannos 3-5 –vuotiaille on 2,5 mg/vrk ja annosta suurennetaan tarvittaessa 2,5 mg:lla viikon välein; yli 6-vuotiaille aloitusannos on 5-10 mg, ja annosta suurennetaan tarvittaessa 5 mg:lla viikon välein. Suurin annos on tavallisesti 20 mg/vrk, joskin joillekin vanhemmille lapsille 40 mg/vrk tai enemmän on tuottanut optimaalisen tuloksen.

Vasta-aiheet: Oireinen kardiovaskulaarisairaus, sydämen rakenteellinen poikkeavuus, kohtalainen tai vaikea verenpainetauti, edennyt arterioskleroosi, alkoholin tai lääkkeiden väärinkäyttö, hypertyreooosi, glaukooma, porfyria, Touretten oireyhtymä tai muu dystonia, MAO-estäjien käyttö edeltävien 14 vrk:n aikana, yliherkkyys lääkkeen aineosille, raskaus ja imetys. Tabletit sisältävät laktoosia ja sukroosia.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Varoen potilaille, joilla on lievä verenpainetauti tai suvussa dystoniaa. Jos tic-oireita kehittyä, hoito lopetetaan. Varoen epilepsiaa sairastaville (voi alentaa kouristusynnystä). Lasten pituutta ja painoa tulee tarkkailla, koska kasvu voi hidastua. Hoito tulee keskeyttää tilapäisesti, jos painon normaali kehitys vaarantuu. Varoen munuaisten toiminnanvajausta sairastaville ja jos potilaan persoonallisuus on epävaka, tai jos anamneesissa on psykoottisen tai bipolaarisen häiriön oireita. Riippuvuutta ja annosten suurentamista huomattavasti yli suositeltujen annosten voi esiintyä; lääkepsykoosin kehittyminen on tällöin mahdollista. Kardiomyopatiaa on kuvattu pitkään jatkuneen amfetamiinin käytön yhteydessä. Verenpainetta tulisi seurata ajoittain, erityisesti niillä joilla on taipumus verenpainetautiin. Hoito tulee lopettaa asteittain, koska nopea lopettaminen voi aiheuttaa äärimmäistä väsymystä ja masennusta.

Yhteisvaikutukset: Beetasalpaajat, litium tai alfa-metyylietyrosiini voivat estää deksamfetamiinin vaikutuksia. Disulfiraami voi estää metaboliaa ja erittymistä. Trisyklisten masennuslääkkeiden käyttö voi lisätä kardiovaskulaarhaittojen vaaraa. MAO-estäjien käyttö edeltävien 14 päivän aikana voi aiheuttaa hypertensiivisen kriisin. Amfetamiini voi hidastaa etosuksimidin, fenobarbitaalin tai fenytoiinin imeytymistä. Samanaikainen haloperidoli on aiheuttanut akuuttia dystoniaa; haloperidoli estää amfetamiinin vaikutuksia. Klonidiini voi pidentää deksamfetamiinin vaikutusta. Vatsan sisältöä tai virtsaa happamoittavat aineet madaltavat deksamfetamiinin pitoisuutta veressä; alkaloivat aineet toimivat päinvastoin.

Raskaus ja imetys: Ei tule käyttää raskauden aikana. Deksamfetamiini kulkeutuu äidinmaitoon, mutta terapeuttisilla annoksilla ei ole havaittu lapsen kohdistuvia haittoja.

Haittavaikutukset: Kardiomyopatia, sydäninfarkti, rytmihäiriöt, takykardia. Mydriaasi, näköhäiriöt. Mahakivut, ripuli, suun kuivuminen, pahoinvointi. Kasvun hidastuminen, kuumeilu, yliherkkyysoireet, verenpaineen kohoaminen tai aleneminen. Asidoosi, anoreksia, painon aleneminen. Neurologiset ja psyykkiset haitat; ataksia, dyskinesiat, hyperreaktiivisuus, keskittymishäiriöt; aggressiivisuus, ahdistuneisuus, sekavuus, emotionaalinen labiilius, unettomuus, ärtyisyys, paranoia, levottomuus, tic-oireet. Alopesia, hikoilu, ihottumat. Pitkäaikaisen käytön lopettamiseen voi liittyä vieroitusoireita (mm. dysforia, väsymys, epämiellyttävät unet, unettomuus tai hypersomnia, ruokahalun lisääntyminen, psykomotorinen agitaatio).

Yliannostus: Akuutin yliannostuksen oireita ovat mm. Kuume, mydriaasi, hyperrefleksia, rintakipu, takykardia, rytmihäiriöt, sekavuus, paniikitilat, aggressiivisuus, hallusinaatiot, delirium, kouristukset, hengityslama ja verenkierron ja hengityksen lamaantuminen. Toksisia oireita voi esiintyä jo suhteellisen pienten yliannosten jälkeen. Hoitona on oksennutus ja/tai mahantyhjennys sekä oireenmukainen hoito. Kouristuksia voidaan hoitaa diatsepaamilla. Virtsan happamoittaminen lisää deksamfetamiinin erittymistä. Klooripromatsiini estää sentraalisen stimulaation oireita.

Dibenzylan 10 mg kapseli

Vaikuttava aine:	fenoksibentsamiinihydrokloridi
Pakkaus:	100 kaps.
Valmistaja:	Esparma
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Neurogeeninen rakon tyhjenemishäiriö. Feokromosytooma ennen kirurgista hoitoa tai jota ei voida hoitaa leikkauksella.

Annostus ja antotapa: Tabletit tulisi niellä kokonaisina. Annostus on yksilöllinen. Hoito aloitetaan 10 mg annoksella ja suurennetaan hitaasti 10 mg annoksin 4 – 7 päivän välein. Neurogeenisen rakon tyhjenemishäiriön hoidossa suurin annos on 60 mg/vrk jaettuna 2 – 3 annokseen. Feokromosytooman hoidossa maksimiannos voi olla 100 mg/vrk. Lapsilla hoito aloitetaan annoksella 0,2 – 0,4 mg/kg/vrk.

Vasta-aiheet: Koronaaritauti, sydäninfarkti, oireinen sydämen vajaatoiminta, aivojen verenkiertohäiriöt, munuaisten vajaatoiminta, raskaus ja imetys.

Yhteisvaikutukset: Voi voimistaa samanaikaisesti käytettyjen verenpainelääkkeiden vaikutusta; voi vähentää alfa-2-agonistien (mm. klonidiini) vaikutusta.

Raskaus ja imetys: Tietoa raskauden tai imetyksen aikaisen käytön turvallisuudesta ei ole, joten käyttöä tulee välttää.

Haittavaikutukset: Yleisiä haittoja ovat huimaus, ortostaattinen hypotonia, sydämentykytys, mioosi, nenän tukkoisuus. Väsymys, hengenahdistus, suun kuivuminen, ruokahaluttomuus, pahoinvointi, ejakulaatiohäiriöt. Kuukautishäiriöitä voi esiintyä.

Yliannostus: Verenpaineen laskua voidaan korjata iv-nesteytyksellä. Adrenaliini on vasta-aiheinen (lisää hypotoniaa).

Dociton retard 80 mg ja 160 mg depotkapseli

Vaikuttava aine:	propranololi
Pakkaus:	100 kaps.
Valmistaja:	Mibe
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Angina pectoris, rytmihäiriöt, hypertonia, infarktin ehkäisy, hypertyreosin oireiden hoito, migreenin esto, vapina, ruokatorven laskimolaajentumien uusintavuodon ehkäisy.

Annostus ja antotapa: Annos määritetään yksilöllisesti niin, että syketiheys ei alene liikaa. Tavallinen annos on 160 mg/vrk; infarktin ehkäisyssä suurin suositeltu annos on 240 mg/vrk, portahypertensiossa 320 mg, hypertoniassa ei yleensä ylitetä 480 mg annosta.

Vasta-aiheet: Astma, COPD, kompensoimaton sydämen vajaatoiminta, kardiogeeninen shokki, II ja III asteen AV-katkos, sick-sinus-oireyhtymä, Prinzmetal'n angina, vaikea bradykardia tai hypotonia, metabolinen asidoosi, hoitamaton feokromosytooma, vaikea ääreisvaltimokierron häiriö.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varoitimet: Munuaisten tai maksan vajaatoiminnassa puoliintumisaika pitenee, mikä on huomioitava valittaessa aloitusannosta. Voi peittää hypertyreosin ja hypoglykemian oireita.

Yhteisvaikutukset: Verapamiilin samanaikaista käyttöä vältetään. Amiodaronin samanaikainen käyttö voi johtaa huomattavaan bradykardiaan (amiodaronin puoliintumisaika noin 50 vrk), samoin luokan I rytmihäiriölääkkeiden ja diltiatsemin käyttö. Tarkemmat tiedot: Propralin valmisteyhteenvedo.

Raskaus ja imetys: Voi hidastaa sikiön tai syntyvän lapsen syketiheyttä, mutta tällä ei yleensä ole kliinistä merkitystä. Äidinmaitoon erittyvällä määrällä ei aiheuta haittaa lapselle, joten voidaan käyttää imetyksen aikana.

Haittavaikutukset: Beetasalpauksesta johtuvia haittoja; tavallisimpia bradykardia, väsymys, heikotus, hengenahdistus, valkosormisuus, raajojen kärkeosien palelu, unihäiriöt, painajaiset.

Yliannostus: Hoito on oireenmukaista ja supportiivista. Vatsa pyritään tyhjentämään lääkkeestä huuhtelemalla ja lääkehiiltä tulee antaa. Bradykardiaan voidaan käyttää i.v. atropiinia ja jos siitä ei ole apua, varoen i.v. isoprenaliinia. Vaikeimmissa tapauksissa voidaan joutua turvautumaan tahdistinhoitoon. Vakavan hypotension hoitoon voidaan käyttää noradrenaliinia tai dopamiinia. Vajaatoiminnassa voidaan antaa digoksiinia ja diureettia. Myös glukagonia voidaan kokeilla sydänlihasklaman ja hypotension hoidossa. Keuhkoputkien supistumista voidaan hoitaa beeta₂-sympatomimeeteilla ja kouristuksia diatsepaamilla.

Epistatus 10 mg/ml liuos suuonteloon

Vaikuttava aine: midatsolaami
Pakkaus: 5 ml
Valmistaja: Dales Pharmaceuticals/Special Products
Maahantuoja: Oriola Oy
Lääketeukkukauppa: Oriola Oy

Valmiste on pääasiassa keskushermostoon vaikuttava lääke (PKV-t), jota saa määrätä ja toimittaa alkuperäisellä tai henkilökohtaisesti uusitulla lääkemääräyksellä. Puhelimitse voi määrätä vain pienimmän pakkauskoon.

Käyttöaiheet: Pitkittyneen epilepsia-kohtauksen hoito.

Annostus ja antotapa: Lääkevalmiste annostellaan suuonteloon. Puolet annoksesta annostellaan suun toiseen laitaan alalajien ja posken väliseen tilaan. Sen jälkeen ruiskutetaan loput liuksesta samalla tavalla suun toiseen laitaan. Jos tämä on vaikeaa, annostellaan liuos vain toiselle puolelle. Annos yli 6 kuukauden ikäisille on 0.25 mg/kg (korkein kerta-annos = 10 mg). Allaolevaa annostelutaulukkoa voidaan käyttää annostelussa:

Potilaan ikä	Midatsolaamin annos
vastasyntynyt – 6 kuukautta	0.30 mg painokiloa kohti
6 – 12 kuukautta	2.5 mg (= .25 mg)
1 – 4 vuotta	5 mg (0.5 ml)
5 – 9 vuotta	7.5 mg (0.75 ml)
10 vuotta ja enemmän	10 mg (1 ml)

Vasta-aiheet: Myasthenia gravis, vaikea hengitysvajaus, vaikea maksan vajaatoiminta, akuutti akuutti alkoholi-, unilääke-, neurolepti-, masennuslääke- tai litiummyrkytys, akuutti ahdaskulmaglaukooma, yliherkkyys vaikuttavalle aineelle, muille bentsodiatsepiineille tai valmisteeseen aineosille.

Yhteisvaikutukset: Midatsolaami saattaa vahvistaa muiden keskushermostoon vaikuttavien aineiden anesteettista tai rauhoittavaa vaikutusta. Tällaisia aineita ovat neuroleptit, anksiolyytit, depressiolääkkeet, antiepileptit, hypnootit, analgeetit, anestesia-lääkkeet sekä rauhoittavat antihistamiinit. Ne voivat aiheuttaa myös hengityksen lamaantumista.

Hengityksen lamaanutumisen riski on erityisen suuri silloin, kun samanaikaisesti annetaan narkoottisia analgeetteja.

Raskaus ja imetys: Satunnainen käyttö ei aiheuta haittaa raskauden tai imetyksen aikana.

Haittavaikutukset: Voimakas väsymys on yleistä. Kiihtyneisyyttä, rauhattomuutta ja tokkuraisuutta voi esiintyä. Väsymystä voidaan todeta vielä usean tunnin kuluttua lääkkeen annon jälkeen. Aikuisilla vaikuttava aine poistuu elimistöstä 12 tunnissa ja lapsilla (alle 10-vuotiaat) nopeammin, noin 6 tunnissa.

Yliannostus: Flumatseniili on spesifinen antagonisti.

Flagyl 40 mg/ml oraalisuspensio

Vaikuttava aine:	metronidatsoli
Pakkaus:	100 ml
Valmistaja:	Aventis
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Anaerobisten bakteerien aiheuttamat intra-abdominaaliset, gynekologiset tai hampaisiin liittyvät infektiot. Trichomonas vaginaliksen aiheuttamat urogenitaaliset infektiot, amebiaasi, giardiaasi. Aktiivi Crohnin tauti, etenkin koolonin ja rektumin alueella.

Annostus ja antotapa: *Profylaktinen hoito vatsan alueelle kohdistuvan leikkauksen takia:* aikuisille 1 g, lapsille 7,5 mg/kg.

Intra-abdominaaliset infektiot: aikuisille 400 ml joka 8. tunti, yli 8 viikkoa vanhoille lapsille 7,5 mg/kg/ joka 8. tunti, alle 8 viikkoa vanhoille lapsille 5 – 7,5 mg/kg joka 12. tunti tai 10-15 mg/kg joka 24. tunti. Hoitoaika 7-14 vrk.

Hammasinfektiot: aikuisille 400 mg joka 8.tunti, lapsille 7,5 mg/kg joka 8. tunti, hoitoaika 5-7 vrk.

Trichomonas vaginaliksen aiheuttamat urogenitaaliset infektiot: 400 mg aamuin illoin 7 vrk:n ajan, tai 2 g kerta-annoksena kahtena päivänä, välissä yksi päivä ilman hoitoa. Fertiili-ikäisille naisille trikomoniaasin ja Gardenella vaginaliksen aiheuttamien infektioiden hoito mieluiten kuukautisten jälkeen.

Giardiaasi: Aikuisille 600 mg aamuin illoin 6 päivän ajan. Lapset: 25-40 mg/kg/vrk jaettuna kahteen annokseen 6 päivän ajan.

Amebiaasi: Aikuisille 800 mg joka 8. tunti 10 päivän ajan. Lapsille 35-40 mg/kg/vrk jaettuna 2-4 annokseen 10 päivän ajan.

Aktiivi Crohnin tauti: Aikuisille 800-1200 mg/vrk jaettuna 2-3 annokseen, hoitoaika 4-6 kuukautta. Tulee pyrkiä pienimpään tehokkaaseen annokseen, ja annoksen tulisi olla korkeintaan 15 mg/kg/vrk.

Vasta-aiheet: Veridyskrasiat, aktiivinen neurologinen sairaus (suuriannoksinen hoito), yliherkkyys metronidatsolille tai muille imidatsolijohdannaisille tai valmisteen aineosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Jos hoito jatkuu yli 14 vrk tulee veriarvoja, erityisesti leukosyyttien määrää, tarkkailla säännöllisesti. Potilasta tulee seurata neuropatian oireiden havaitsemiseksi (parestesiat, ataksia, huimaus, kouristukset).

Yhteisvaikutukset: Metronidatsoli voi aiheuttaa ns. antabusreaktion, joten alkoholia ei tule käyttää hoidon aikana tai vähintään vuorokauden hoidon päättymisestä. Voi lisätä varfariinin, litiumin, siklospriinin, 5-FU:n ja busulfaanin pitoisuuksia plasmassa.

Raskaus ja imetys: Voidaan käyttää myös raskauden aikana, jos siihen on selkeä tarve. Erittyä maitoon, mutta määrät jäävät niin pieniksi, että imettämislle ei ole estettä.

Haittavaikutukset: Tavallisia ovat suoliston alueen oireet, metallin maku suussa. Leukopenia. Neuropatiat, psyykkiset häiriöt (sekavuus), näköhäiriöt, päänsärky. Voi värjätä virtsan tummaksi.

Yliannostus: Oireenmukainen hoito.

Humatin 250 mg kapseli, kova

Vaikuttava aine:	paromomysiinisulfaatti
Pakkaus:	28 kaps.
Valmistaja:	Rottendorf Pharma/Parke-Davis (Pfizer)
Maahantuoja:	Pfizer Oy
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Suoliston amebiaasi. Paromysiini on laajakirjoinen aminoglykosidi. Paromysiinin, kanamysiinin, neomysiinin ja streptomysiinin välillä on lähes täydellinen ristiresistenssi.

Annostus ja antotapa: Aikuisille ja lapsille 25 – 35 mg/kg/vrk jaettuna kolmeen aterian mukana annettavaan annokseen. Hoitoaika 5 – 10 vrk.

Vasta-aiheet: Suolen tukos, yliherkkyys paromysiinille.

Haittavaikutukset: Pahoinvointi, mahakivut, ripuli, etenkin 3 g/vrk ylittävillä annoksilla. Harvinaisempina haittoina ihottuma, korvien soiminen, kuulon heikkeneminen.

Ixoten 50 mg tabletti

Vaikuttava aine:	trofosfamidi
Pakkaus:	50 tabl.
Valmistaja:	Baxter Oncology
Maahantuoja:	Oriola Oy
Lääketukkukauppa:	Oriola Oy

Käyttöaiheet: Non-Hodgkin-lymfoomat, jos tavanomainen terapia ei riitä

Annostus ja antotapa: Annostus on yksilöllinen. Tavallinen päivittäinen annos on 150 mg, mieluiten aamulla runsaan nesteen kera otettuna.

Vasta-aiheet: Vaikea luuydindepressio. Ensimmäinen raskauskolmannes (myöhemmin raskauden aikana käyttö punnittava äidin ja sikiöön kohdistuvan riskin kannalta), imetys.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Munuaisten tai maksan vajaatoimintaa sairastavilla käytetään varoen. Veriarvot ja virtsan sedimentti tarkistetaan säännöllisesti.

Yhteisvaikutukset: Voi voimistaa samanaikaisesti annettujen sulfonyyliureoiden verensokeria alentavaa vaikutusta. Hoidon aikana ei tule saada rokotusta elävillä rokotteilla.

Raskaus ja imetys: ks. vasta-aiheet.

Haittavaikutukset: Alkyloivien aineiden haittoja: yleisimpinä pahoinvointi, oksentelu, hiustenlähtö, leukopenia, rakon ärsytys.

Kemadrin 5 mg tabletti

Vaikuttava aine:	prosyklidiinikloridi
Pakkaus:	100 tabl.
Valmistaja:	GlaxoSmithKline Pharma
Maahantuoja:	Glaxo Wellcome Oy
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Parkinsonin taudin oireiden ja psykoosilääkkeiden aiheuttamien ekstrapyramidaalioireiden hoito, akuutit dystoniset reaktiot ja akatisia.

Annostus ja antotapa: *Parkinsonin tauti:* hoito aloitetaan tavallisesti annoksella 2,5 mg kolmasti päivässä, ja annosta lisätään 2,5-5 mg:lla kahden tai kolmen päivän välein, kunnes optimaalinen vaste on saavutettu. Tavallisesti annos on tällöin 15 – 30 mg/vrk. Joillekin potilaille on ollut hyötyä neljänneistä, ennen nukkumaan menoa otetusta annoksesta. Suurimmat siedetyt annokset ovat olleet 60 mg.

Psykoosilääkkeiden aiheuttamat oireet: hoito aloitetaan tavallisesti annoksella 2,5 mg kolmasti päivässä, ja annosta lisätään 2,5 mg:lla päivittäin, kunnes optimaalinen vaste on saavutettu. Tavallisesti annos on tällöin 15 – 30 mg/vrk. Kolmen tai neljän hoitokuukauden jälkeen lääke tulisi pyrkiä asteittain poistamaan seuraten palaavatko ekstrapyramidaalioireet.

Iäkkäät potilaat ovat herkempiä kuin nuoret antikolinergisille haitoille, minkä vuoksi tulee käyttää mahdollisimman pientä annosta.

Vasta-aiheet: Virtsaretentio, mahasuolikanavan tukos, ahdaskulmaglaukooma.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Antikolinergi saattaa pahentaa tardiivia dyskinesiaa tai alentaa sen ilmenemiskynnystä haitalle alttiilla potilaalla. Psykoosipotilailla prosyklidiini saattaa laukaista psykoottisen episodin. Kinetiikasta maksan tai munuaisten vajaatoiminnassa ei ole tietoa, mutta prosyklidiini metaboloituu maksassa ja eliminoiduu munuaisten kautta, joten varovaisuutta on noudatettava hoidettaessa maksan tai munuaisten vajaatoimintaa sairastavia. Sisältää laktoosia.

Yhteisvaikutukset: MAO-estäjät ja antikolinergisesti vaikuttavat lääkkeet voimistavat prosyklidiinin vaikutuksia. Kolinergiset lääkkeet (esim. takriini) vähentävät prosyklidiinin vaikutuksia. Prosyklidiini voi potentoida kinidiinin vagolyyttistä vaikutusta. Paroksetiini lisää prosyklidiinin plasmapitoisuuksia.

Raskaus ja imetys: Käytöstä raskauden tai imetyksen aikana ei ole tietoja.

Haittavaikutukset: Antikolinergisia haittoja, yleisimpänä näköhäiriöt, suun kuivuminen, ummetus, virtsaretentio ja suurilla annoksilla huimaus ja sekavuus; kiihtymystä ja hallusinaatioita voi esiintyä.

Yliannostus: Hiili vähentää imeytymistä. Mahdollisia kouristuksia voi hoitaa diatsepaamilla.

K-Phos Neutral 250 mg tabletti

Vaikuttava aine:	kaliumfosfaatti, natriumfosfaatti
Pakkaus:	100 tabl.
Valmistaja:	Beach Pharmaceuticals
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Hypofosfateeminen riisitauti.

Annostus ja antotapa: Aikuisille 1 – 2 tablettia neljä kertaa päivässä. Yli 4 v lapsille 1 tabletti neljä kertaa päivässä. Tabletit tulee ottaa täyden vesilasillisen kera, aterioiden yhteydessä ja nukkumaan mennessä.

Vasta-aiheet: Vaikea munuaisten vajaatoiminta, hyperfosfatemia.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Potilaita tulee varottaa siitä, että vanhat munuaiskivet voivat lähteä liikkeelle. Korkea seerumin fosfaatti voi lisätä luuston ulkopuolista kalsifikaatiota.

Yhteisvaikutukset: Antasidien käyttöä tulee välttää, koska ne estävät fosforin imeytymistä. Kaliumia säästävät diureetit tai kaliumia sisältävät lääkkeet voivat aiheuttaa hyperkalemiaa; seerumin kalium tulisi tarkistaa ajoittain.

Raskaus ja imetys: Tutkimuksia ei ole tehty, mutta haitat eivät ole todennäköisiä.

Haittavaikutukset: Ripulia, pahoinvointia ja mahakipuja voi esiintyä, samoin luu- ja nivelkipuja.

Lanvis 40 mg tabletti

Vaikuttava aine:	tioguaniini
Pakkaus:	25 tabl.
Valmistaja:	GlaxoSmithKline
Maahantuoja:	GlaxoSmithKline
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Akuutti myeloinen leukemia. Akuutti lymfoblastinen leukemia.

Annostus ja antotapa: Sytostaattihoitoon erikoistuneen lääkärin määrättävissä. Annos sovitetaan yksilöllisesti, ja se riippuu muiden potilaan saamien sytostaattien annoksista. Aikuisten ja lasten annos on tavallisesti 60 – 200 mg/m²/vrk. Tabletit annetaan yhtenä tai kahtena annoksena. Tabletteja ei saa jakaa. Samanaikainen allopurinolin käyttö ei edellytä tioguaaniinin annoksen vähentämistä, toisin kuin merkaptopuriinin ja atsatiopriinin kohdalla. Annoksen pienentämistä harkitaan potilaille, joilla on maksan tai munuaisten vajaatoiminta.

Vasta-aiheet: Yliherkkyys tioguaaniinille tai apuaineille. Imetys.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Hoidon aikana ei tule antaa eläviä rokotteita. Ei suositella pitkäaikaiseen käyttöön maksatoksisuusriskin ja vaskulaaristen endoteelivaurioiden vuoksi. Verenkuva ja maksan toiminta tarkistetaan viikoittain. Maksatoksisuuteen ei välttämättä liity maksaentsyymien kohoamista.

Yhteisvaikutukset: Olsalatsiini ja sen kaltaiset aminosalisyylijohdokset estävät tiopuriinimetyylitransferaasia; tämä lisää luuydindepression vaaraa.

Raskaus ja imetys: Käytetään raskauden aikana vain jos välttämätöntä. Fertiili-ikäisten naisten tulee käyttää tehokasta ehkäisyä hoidon aikana. Ei käytetä imetyksen aikana.

Haittavaikutukset: Tavallisimmat: leukopenia, trombosytopenia, maksatoksisuus, hyperurikemia.

Lidoderm 5% lääkelaastari

Vaikuttava aine:	lidokaiini
Pakkaus:	30 kpl
Valmistaja:	Teikoku Seiyaku/Endo Pharmaceuticals
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Postherpeettisen kivun hoito. Käytetään vain ehjälle iholle.

Annostus ja antotapa: Laastari asetetaan ehjälle iholle, kipeimmälle kohdalle. Kerrallaan voidaan käyttää yhdestä kolmeen laastaria, jotka voivat olla paikallaan korkeintaan 12 tuntia/vrk. Vaikeassa maksan vajaatoiminnassa eliminaatio lidokaiinin eliminaatio hidastuu, joten suurten annosten käyttöä tulee välttää. Laastareita voi leikata pienemmäksi. Jos käytön aikana esiintyy ärsytystä tai polttelua, laastari(t) tulee poistaa, eikä hoitoa pidä jatkaa ennen kuin ärsytys on poistunut.

Vasta-aiheet: Yliherkkyys amidityyppisille puudutteille tai muille valmisteen aineosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Varoen vaikeaa maksan vajaatoimintaa sairastaville.

Raskaus ja imetys: Tutkimuksia valmisteen käytöstä ei ole tehty, mutta laastarin tuottamien pienten veripitoisuuksien vuoksi sikiöön tai lapsen kohdistuvat haitat eivät ole todennäköisiä.

Haittavaikutukset: Paikallisia ihoreaktioita voi esiintyä, mutta ne ovat yleensä lieviä ja häviävät muutamassa tunnissa laastarin irrottamisen jälkeen. Pienten veripitoisuuksien takia lidokaiinin toksisuudesta johtuvat systeemiset haitat ovat epätodennäköisiä.

Liothyronin 20 mikrog tabletti

Vaikuttava aine:	liothyroniini (T3)
Pakkaus:	100 tabl.
Valmistaja:	Nycomed
Maahantuoja:	Nycomed Oy
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Tilanteet, joissa tarvitaan nopeaa kilpirauhashormonin vaikutusta, joskus myös tyroksiinin lisänä.

Annostus ja antotapa: Yksilöllinen. Hypotyreoosissa aluksi 10 – 20 mikrog/vrk, ja annosta suurennetaan asteittain vasteen mukaan 80 – 100 mikrogrammaan/vrk.

Vasta-aiheet: Hoitamaton lisämunuaisten ja hypofyysin etulohkon alitoiminta.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Varoen potilaille, joilla on huomattava ateroskleroosi. Sisältää laktoosia.

Yhteisvaikutukset: Antasidit, kalsium, kolestipoli, kolestyramiini, sukralfaatti, kaksiarvoinen rauta vähentävät tyroksiinin imeytymistä. Liothyroniini vähentää digitalisglykosidien vaikutusta.

Raskaus ja imetys: Vähäiset tiedot eivät viittaa siihen, että raskauden aikainen käyttö tuottaisi haittaa sikiölle tai lapselle. Voidaan käyttää imetyksen aikana.

Haittavaikutukset: Nopeasti annosta suurennettaessa voi aiheuttaa hypertyreoidismin oireita (mm. takykardia, laihtuminen, rintakivut, vapina, ripuli, unettomuus, hikoilu, alentunut lämmönsietokyky).

Yliannostus: Mahantyhjennys, hiili. Akuutin yliannoksen oireita voidaan hoitaa beetasalpaajalla (esim. propranololi i.v. 0,5-1 mg/min, korkeintaan 5 mg aikuisille, jatkossa beetasalpaajainfuusio), nesteytyksellä, tarvittaessa diatsepaamilla (aikuisille 5-10 mg i.v., lapsille 0,1-0,2 mg/kg) ja kortikosteroideilla. Vaikeassa myrkytyksessä potilasta tulee seurata ainakin 10 vrk ajan. Hemoperfuusiosta tai plasmafereesistä voi olla hyötyä.

Luminal 100 mg ja Luminaletten 15 mg tabletti

Vaikuttava aine:	fenobarbitaali
Pakkaus:	Luminal 50 tabl. ja Luminaletten 48 tabl.
Valmistaja:	Desitin Arzneimittel
Maahantuoja:	Oriola Oy
Lääketukkukauppa:	Oriola Oy

Valmiste on pääasiassa keskushermostoon vaikuttava lääke (PKV-t), jota saa määrätä ja toimittaa alkuperäisellä tai henkilökohtaisesti uusitulla lääkemääräyksellä. Puhelimitse voi määrätä vain pienimmän pakkauskoon.

Käyttöaiheet: Epilepsia.

Annostus ja antotapa: Aikuisille 60-300 mg iltaisin. Lapsille 5-10 mg/kg/vrk.

Vasta-aiheet: Yliherkkyys barbituraateille tai muille aineosille. Akuutit alkoholin tai keskushermostoa lamaavien lääkkeiden myrkytykset.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Varoen, jos potilaalla on akuutti porfyria, vaikea maksan tai munuaisten vajaatoiminta, vaikea sydänlihaskvaurio, hengityksen vajaatoiminta, diabetes, vaikea anemia, hyperaktiivisuus (voi pahentua), akuutti vaikea kipu (voi aiheuttaa paradoksaalista kiihtymystä tai peittää oireita).

Yhteisvaikutukset: Fenobarbitaali indusoi maksan mikrosomaalisia entsyymejä ja nopeuttaa maksan kautta metaboloituvien lääkeaineiden metaboliaa.

Raskaus ja imetys: Käyttöä vältetään etenkin I ja II trimesterin aikana, jos mahdollista. Jos käyttö on välttämätöntä, annetaan riittävää foolihapposubstituutiota (vähintään 0,4 mg/vrk). Imetystä ei suositella, koska fenobarbitaali siirtyy äidinmaitoon ja voi aiheuttaa sedaatiota lapselle.

Haittavaikutukset: Ihottumat, väsymys, nystagmus, muistihäiriöt, hyperaktiivisuus, megaloblastinen anemia.

Yliannostus: Vitaalifunktioiden ylläpito. Forseerattu alkalinen diureesi (virtsan pH noin 8) nopeuttaa erittymistä. Hemoperfuusio.

Malarone paediatric tabletti

Vaikuttava aine:	atovakvoni 62.5 mg, proguaniilihydrokloridi 25 mg
Pakkaus:	12 tabl.
Valmistaja:	GlaxoSmithKline
Maahantuoja:	GlaxoSmithKline Oy
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: *Plasmodium falciparum*- malarian profylaksia 11-40 kg painaville lapsille. Akuutin komplisoitumattoman *Plasmodium falciparum*- malarian hoito yli 5 ja alle 11 kg painavilla lapsilla; suuremmat lapset: ks. Malarone tabletit.

Annostus ja antotapa: Tabletit niellään mieluiten kokonaisena, mutta jos se tuottaa vaikeuksia, ne voidaan murskata ja sekoittaa ruokaan tai maitoon juuri ennen ottamista. Annos otetaan kerran päivässä aterian tai maidon kanssa, samaan aikaan joka päivä.
Profylaksia: hoito tulee aloittaa 24-48 tuntia ennen malaria-alueelle saapumista ja jatkaa koko matkan ajan (ei yli 28 vrk) ja 7 vrk alueelta poistumisen jälkeen. Tehoa ja turvallisuutta on tutkittu vain 12 viikkoa kestäneissä tutkimuksissa. 11-20 kg painaville annos on 1 tabletti/vrk, 21-30 kg painaville 2 tablettia/vrk ja 21-30 kg painaville 3 tablettia/vrk.
Malarian hoito: 5-8 kg painaville 2 tablettia/vrk kolmena perättäisenä päivänä. 9-10 kg painaville 3 tablettia/vrk kolmena perättäisenä päivänä.

Vasta-aiheet: Profylaktisen käytön vasta-aihe on vaikea munuaisten vajaatoiminta (GFR < 30 ml/min).

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Jos lapsi oksentaa tunnin sisällä annoksen ottamisesta, annos tulee uusia.

Yhteisvaikutukset: Proguaniili voi lisätä varfariinin tehoa. Samanaikaisesti annettu metoklopramidi tai tetrasykliini alentavat atovakvonin plasmapitoisuuksia.

Haittavaikutukset: Tutkimuksissa tavallisimmin ilmoitetut haitat ovat ripuli, pahoinvointi, mahakivut ja päänsärky, mutta niiden esiintyvyys oli samaa luokkaa lumeella hoidettujen ryhmissä.

Melleril 25 mg ja 100 mg tabletti

Vaikuttava aine:	tioridatsiinihydrokloridi
Pakkaus:	100 tabl.
Valmistaja:	AWD Pharma
Maahantuoja:	Oriola Oy
Lääketukkukauppa:	Oriola Oy

Käyttöaiheet: Skitsofrenia. Käytetään vain potilaille, joilla hoito muilla psykoosilääkkeillä ei tehoa tai jos niitä ei voida käyttää tehokkaina annoksina.

Annostus ja antotapa: Hoito pyrittämään aloittamaan annosalueen pienimmillä annoksilla, joita suurennetaan kunnes tehokas taso on saavutettu. Vuorokausiannos tulisi mieluiten jakaa 2-4 annokseen. Tabletit niellään kokonaisina.
Skitsofrenian akuutti pahenemisvaihe sairaalapotilaille: 100-600 mg/vrk, maksimiannos 800 mg/vrk.
Krooninen skitsofrenia: 100-600 mg/vrk sairaalapotilaille; 50-300 mg/vrk avohoitopotilaille.
Alipainoisilla potilailla tai potilailla, joilla on maksan tai munuaisten vajaatoiminta, hoito tulee aloittaa hyvin pienillä annoksilla ja annosta suurennetaan varoen. Yleensä akuutissa skitsofreniassa tilan paraneminen voidaan nähdä 1-2 vrk:n kuluessa, kroonisessa skitsofreniassa selvä positiivinen vaste voidaan nähdä 2-3 viikon kuluessa.
Maksimaalisen hyödyn saavuttamiseen voi kulua 6 viikkoa – 6 kuukautta. Kun pitkäaikaista hoitoa lopetetaan, sen tulee tapahtua asteittain.

Vasta-aiheet: Vaikea keskushermostolama. Anamneesissa vaikea verisairaus. Vaikeat sydänsairaudet, erityisesti rytmihäiriöt, synnynnäinen pitkä QT, samanaikainen muiden QT-aikaa pidentävien lääkkien käyttö, SSRI-lääkkeiden tai muiden CYP450 2D6-isoentsyymien kautta metaboloituvien lääkkeiden käyttö. Vaikea valoherkistyminen tai muu yliherkistyminen fentiatsiineille, yliherkkyys tablettien aineosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Ekstrapyramidaalioireet, tardiivi dyskinesia, maligni neuroleptioireyhtymä sekä kouristuskynnyksen aleneminen ovat mahdollisia. Antikolinergisten vaikutusten vuoksi annetaan varoen potilaille, joilla on kohonnut silmänpaine, ahdaskulmaglaukooma, virtsaretentio ja krooninen ummetus. Maksasairauksien yhteydessä säännöllinen maksan toiminnan tarkistaminen on tarpeen. Verenkuva on syytä seurata ensimmäisten hoitokuukausien aikana ja myöhemmin, jos kliinisen kuvan perusteella voi epäillä leukopeniaa tai agranulosytoosia. Ortostaattinen hypotonia on yleinen haitta.

Yhteisvaikutukset: Tioridatsiini metaboloituu CYP450 2D6:n kautta ja sitä estäviä lääkkeitä (mm. fluoksetiini, paroksetiini, moklobemidi, amitriptyliini, selekoksibi, terbinafiini, haloperidoli, risperidoni) ei pidä käyttää samanaikaisesti. Litiumin kanssa on kuvattu vaikeita neurotoksisia komplikaatioita.

Raskaus ja imetys: Ei tiedetä lisäävän epämuodostumariskiä, mutta käytetään vain jos äidin saama hyöty ylittää sikiöön tai lapseen kohdistuvan mahdollisen haitan. Loppuraskauden käyttö voi aiheuttaa vastasyntyneelle ohimeneviä ekstrapyramidaalioireita. Erittymistä äidinmaitoon ei tunneta, mutta muut fentiatsiinit erittyvät maitoon ja lasta on tarkkailtava, jos tioridatsiinia käytetään imetyksen aikana.

Haittavaikutukset: Yleisiä ja melko yleisiä haittoja ovat väsymys, uneliaisuus, suun kuivuminen, näköhäiriöt, ortostaattinen hypotonia, maidoneritys rinnoista, huimaus.

Yliannostus: Aktiivihäiriö, mahahuuhdeltu, oireenmukainen elintoimintoja ylläpitävä hoito. Koska fentiatsiinit salpaavat alfareseptoreita, adrenaliinia tai dopamiinia (yhdistetty alfa- ja beeta-agonismi) ei tule käyttää hypotonian korjaamiseen, koska ne saattavat aiheuttaa vasodilataation ja pahentaa hypotoniaa.

Mexitil 200 mg kapseli, kova

Vaikuttava aine:	meksiletiinihydrokloridi
Pakkaus:	100 kaps.
Valmistaja:	Boehringer Ingelheim
Maahantuoja:	Oriola Oy
Lääketeollisuuskauppa:	Oriola Oy

Käyttöaiheet: Vaikeat kammioperäiset rytmihäiriöt.

Annostus ja antotapa: Annos määritetään yksilöllisesti. Jos tarvitaan nopeaa kammioperäisen rytmihäiriön hoitoa, voidaan aloittaa 400 mg annoksella ja sen jälkeen 8 tunnin kuluttua annetaan 200 mg. Vaste on yleensä havaittavissa puolen – kahden tunnin kuluessa. Jos rytmihäiriö on saatu hallintaan 300 mg 8 tunnin välein annostelulla, saattaa olla mahdollista antaa sama vrk-annos jaettuna 12 tunnin välein annettaviin annoksiin samalla kun seurataan vastetta. Vasteen mukaan sovitettava annos voi suurimmillaan olla 450 mg joka 12. tunti.

Vasta-aiheet: Kardiogeeninen shokki, ennen hoitoa oleva II tai III asteen AV-katkos (ilman tahdistinta).

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varoitukset: Käytetään varoen, jos potilaalla on hypotonia tai vaikea sydämen vajaatoiminta tai maksan vajaatoiminta. Lääkkeitä tai ruokia, jotka muuttavat huomattavasti virtsan pH:ta, tulee välttää (virtsan happamoituminen nopeuttaa ja alkalisiaatio hidastaa eliminaatiota).

Yhteisvaikutukset: Meksiletiini metaboloituu CYP2D6:n ja CYP1A2:n kautta, joten näitä entsyymejä estävät (fluoksetiini, paroksetiini, moklobemidi, amitriptyliini, selekoksibi, terbinafiini, haloperidoli, risperidoni; fluvoksamiini, siprofloksasiini, verapamiili) tai indusoivat lääkeaineet voivat muuttaa meksiletiinin plasmapitoisuuksia.

Raskaus ja imetys: Käytöstä raskauden aikana on vain vähän kokemusta, eläinkokeissa meksiletiini ei ole teratogeeninen. Loppuraskauden aikaiseen meksiletiinin käyttöön voi liittyä ohimenevää vastasyntyneen sydämen hidasllyöntisyyttä. Käytetään raskauden aikana vain jos välttämätöntä. Äidinmaidossa määrä on niin vähäinen, että imettäminen ei todennäköisesti aiheuta haittaa lapselle.

Haittavaikutukset: Yleisimpiä ovat ohimenevät ruoansulatuselimistön oireet (pahoinvointi, närästys) ja huimaus, vapina ja hermostuneisuus.

Yliannostus: Oireenmukainen, elintoimintoja ylläpitävä hoito.

Modiodal 100 mg tabletti

Vaikuttava aine:	modafiniili
Pakkaus:	30 tabl.
Valmistaja:	Cephalon
Maahantuoja:	Oy Organon Ab
Lääketeollisuuskauppa:	Oriola Oy

Käyttöaiheet: Narkolepsia, uniapnea, kohtalainen tai vaikea vuorotyöntekijän jatkuva unihäiriö

Annostus ja antotapa: Aikuisilla suositeltu vrk-annos on 200-400 mg; hoito aloitetaan 200 mg annoksella ja annos sovitetaan kliinisen vasteen mukaan. Lääke voidaan ottaa kahtena annoksena (aamulla ja keskipäivällä) tai kerta-annoksena aamulla. Vaikeassa munuaisten tai maksan vajaatoiminnassa annos tulee puolittaa (100-200 mg/vrk).

Vasta-aiheet: Keskivaikea tai vaikea, huonosti kontrolloitava verenpainetauti tai rytmihäiriö, yliherkkyys valmisteen aineosille. Raskaus ja imetys.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varoitukset: Vaikeita, sairaalahoitoa vaativia ihottumia on esiintynyt modafiniilin käytön aikana, tavallisesti 1-5 viikon kuluessa hoidon aloittamisesta. Ihottuman ilmetessä hoito tulee keskeyttää heti eikä sitä tule aloittaa uudestaan. Jos potilaalla on selkeä ahdistusoireisto, modafiniilihoitoa tulee antaa vain erikoistuneissa hoitoyksiköissä. Modafiniilia tulee antaa varoen potilaille, joilla on aiemmin esiintynyt psykoosia, masennusta tai maniaa, alkoholin tai lääkkeiden väärinkäyttöä. Verenpainetauti sairastavilla verenpainetta ja syketiheyttä tulee seurata.

Modafiniilia ei tulisi käyttää potilailla, joilla on vasemman kammion hypertrofia tai cor pulmonale tai mitraaliläpän prolapsi (nykyinen tai aiempi).

Yhteisvaikutukset: Hormonaalisten ehkäisyvalmisteiden teho voi heiketä (modafiniili indusoi CYP 3A4/5 –isoentsyymejä). Fertiili-ikäisiä naisia suositellaan käyttämään lisäksi tai vaihtoehtoisesti muita ehkäisykeinoja hoidon ajan ja kaksi kuukautta hoidon päättymisen jälkeen. Myös mm. siklosporiinin, HIV-proteaasin estäjien, triatsolaamin, buspironin, midatsolaamin, useimpien kalsiuminestäjien ja statiinien eliminaatio voi nopeutua. Modafiniili voi estää CYP 2C9-isoentsyymiä ja vähentää varfariinin puhdistumaa; varfariinin vaikutuksia seurataan säännöllisesti 2 kuukauden ajan modafiniilin aloittamisen tai annoksen suurentamisen jälkeen. Myös CYP 2C19-isoentsyymien kautta metaboloituvien lääkkeiden metabolia voi hidastua (mm. diatsepaami, propranololi, omepratsoli)

Raskaus ja imetys: Tietojen puuttuessa ei pidä käyttää raskauden tai imetyksen aikana.

Haittavaikutukset: Yleisiä tai melko yleisiä haittoja ovat maksaentsyymien kohoaminen, takykardia, päänsärky, huimaus, uneliaisuus, tuntohäiriöt, näköhäiriöt, mahakivut, pahoinvointi, suun kuivuminen, ripuli tai ummetus, dyspepsia, ruokahalun väheneminen, heikotus, unettomuus, hermostuneisuus, ahdistuneisuus, masennus, sekavuus.

Yliannostus: Oksennuttaminen ja mahahuuhdeltu, kardiiovaskulaaristen oireiden seuranta.

Natulan 50 kapseli

Vaikuttava aine:	prokarbatsiinihydrokloridi
Pakkaus:	50 tabl.
Valmistaja:	Sigma-tau
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Hodgkinin tauti, useimmissa tapauksissa osittainen tai täydellinen remissio ja muut malignit neoplasmat (maligni retikuloosi, histiosyyttinen lymfooma, Waldenströmin makroglobulinemia, lymfosyyttinen lymfooma, Brill-Symmerin tauti, polysytemia rubra vera).

Annostus ja antotapa: Hoito tulisi aloittaa pienin suun kautta otettavin annoksin, joita nostetaan asteittain maksimaaliseen päiväannokseen 250-300 mg päivässä.

Hoidon aloitus: 1. päivä 50 mg, 2. päivä 100 mg, 3. päivä 150 mg, 4. päivä 200mg, 5. päivä 250 mg, 6. ja seuraavat päivät 250-300 mg.

Jatkohoito: 250-300 mg päiväannoksin jatketaan, kunnes remissio on niin täydellistä kuin mahdollista, minkä jälkeen jatketaan 50-150 mg/vrk ylläpitoannoksin. Hoitoa ei tule keskeyttää ennen kuin hoidon kokonaisannos on saavuttanut vähintään 6 grammaa. Jos valkosolujen kokonaismäärä laskee alle 3000/mikrol tai verihiutaleiden määrä laskee alle 80000/mikrol hoidon aloituksen aikana, tulisi hoito keskeyttää, kunnes leukosyytti- ja verihiutaletasot palautuvat ja sitten jatkaa hoitoa ylläpitoannoksin.

Yhdistelmähoito: Hodgkinin taudin hoidossa on saavutettu hyviä tuloksia, kun Natulan on yhdistetty toiseen solunsalpaajaan kuten kloorimetriiniin tai syklofosamidijohdannaisiin, vinka-alkaloideihin ja kortikosteroideihin (MOPP/COPP – hoito). Sekä remissioasteen että potilaiden selviytymisen viiden vuoden päähän on havaittu paranevan.

Erityiset annosohjeet: Kun Natulan yhdistetään muihin solunsalpaajiin tai sädehoitoon, mainittuja annoksia tulisi pienentää.

Vasta-aiheet: Natulan hoito on vasta-aiheinen potilaille, joilla on aikaisemmin ollut vakava leukopenia tai trombosytopenia riippumatta niiden etiologiasta sekä potilaille, joilla on vakava maksa- tai munuaisvaurio. Jos allergisia ihoreaktioita esiintyy, hoito on lopetettava. Natulania tulee käyttää ainoastaan neoplastisten sairauksien hoidossa. Natulania ei tule käyttää raskauden aikana.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Verenkuva tulee seurata säännöllisesti. Valmiste on säilytettävä lasten ulottumattomissa.

Yhteisvaikutukset: Koska Natulan on heikko monoamiinioksidaasi-inhibiittori, se vahvistaa sympatomimeettien, barbituraattien, tymoleptien ja neuroleptien vaikutuksia. Näiden lääkkeiden annosta tulisi tarvittaessa alentaa, jos niitä käytetään samanaikaisesti Natulanin kanssa. Alkoholien sietokyky saattaa heikentyä Natulan lääkityksen aikana, joten alkoholista pidättäytyminen on tarpeen hoidon aikana. Natulan lääkitys saattaa harvinaisissa tapauksissa aiheuttaa verenpaineen nousua, jos potilas nauttii juustoja hoidon aikana.

Raskaus ja imetys: Koska Natulanilla on haittavaikutuksia sukusolujen epiteeliin ja alkionkehitykseen, tulee ehkäisytoimenpiteistä huolehtia. Natulan on ehdottoman vasta-aiheinen raskauden aikana eikä Natulania käyttävien tulisi imettää.

Haittavaikutukset: Ruokahalun heikkeneminen, pahoinvointi ja joskus oksentelua rajoittuvat yleensä ensimmäisiin hoitopäiviin ja vähenevät usein sen jälkeen. Hematologiset muutokset (leukopenia, trombosytopenia) ovat lähes aina palautuvia ja vaativat harvoin lääkityksen lopettamista. Joskus saattaa esiintyä hiustenlähtöä. Myös neurologia häiriöitä (päänsärky, parestesia, neuropatia, ataksia) sekä maksan toiminnan häiriöitä (kolestaattinen keltatauti) ja allergisia ihoreaktioita (ihottuma, urtikaria, pruritus) on raportoitu. Harvinaisissa tapauksissa voi esiintyä siittiöiden katoa.

Yliannostus: Yliannostuksen pääasialliset oireet ovat pahoinvointi, oksentelu, huimaus, hallusinaatiot, masennus ja kouristukset. Hypotensiota ja takykardiaa on myös harvoin kuvattu.

Nifurettin 20 mg tabletti

Vaikuttava aine:	nitrofurantoiini
Pakkaus:	50 tabl.
Valmistaja:	Apogepha Arzneimittel
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Komplisoitumattomat virtsatieinfektiot.

Annostus ja antotapa: Akuutit infektiot: aikuisille tavallisesti 60 mg x 3 /vrk 5-7 päivän ajan. Lapsille ja yli 3 kk ikäisille imeväisille 3–5 mg/kg/vrk jaettuna 2–4 osa-annokseen. Estohoito: Aikuisille tavallisesti 60 mg iltaisin. Lapsille ja yli 3 kk ikäisille imeväisille 1-2 mg/kg/vrk x 1 iltaisin.

Vasta-aiheet: Munuaisten vajaatoiminta (GFR < 50 ml/min), hermotulehdus (erityisesti polyneuriitti), glukoosi-6-fosfaattidehydrogenaasin puute, alle 3 kk ikä, yliherkkyys valmisteen aineosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varoimet: Tuntohäiriöiden tai keuhko-oireiden esiintyessä käyttö tulee heti lopettaa.

Yhteisvaikutukset: Ei ole.

Raskaus ja imetys: Käyttöä pyritään välttämään loppuraskaudessa (36. raskausviikosta eteenpäin), koska nitrofurantoiini voi aiheuttaa vastasyntyneelle hemolyyttistä anemiaa, joskin riski on lähinnä teoreettinen. Samasta syystä alle 1 kk ikäisen imetystä voidaan välttää, ainakin jos lapsella on glukoosi-6-fosfaattidehydrogenaasin puute.

Haittavaikutukset: Melko harvinaisia haittoja ovat pahoinvointi, ripuli, ihottumat, maksa-arvojen nousu, leukosytoosi, eosinofilia. Keuhkoreaktiot voivat olla akuutteja (oireina hengenahdistus, takypnea, yskä, kuume, rintakivut, pahoinvointi, eosinofilia, keuhkoinfiltraatit ja pleuraeksudaatti), jolloin oireet alkavat tuntien ja päivien kuluttua hoidon alusta. Pitkäaikaiseen hoitoon liittyvät krooniset keuhkoreaktiot (mm. interstitielli pneumonia, keuhkofibroosi) ovat harvinaisempia ja esiintyvät useimmiten vanhuksilla. Pitkäaikaisessa hoidossa tulisi iäkkäiden henkilöiden keuhkojen toimintaa seurata esim. sprometrialla. Perifeerisen neuropatian riskitekijöitä ovat alentunut munuaisten toiminta, anemia, diabetes, elektrolyyttihäiriöt ja B-vitamiinin puute. Perinnöllinen glukoosi-6-fosfaattidehydrogenaasin puute lisää hemolyyttisen anemian vaaraa.

Yliannostus: Mahahuhtelu, hiili. Hyvästä diureesista huolehditaan. Nitrofurantoiini erittyy nopeammin alkaaliseen virtsaan. Oireenmukainen hoito.

Ospolot 50 mg tabletti

Vaikuttava aine:	sultiaami
Pakkaus:	50 tabl.
Valmistaja:	Desitin Arzneimittel
Maahantuoja:	Algol Pharma Oy
Lääketukkukauppa:	Oriola Oy

Käyttöaiheet: Paikallisalkuiset epilepsia-kohtaukset, erityisesti lasten osittaiset epilepsia-kohtaukset.

Annostus ja antotapa: Annos määritellään yksilöllisesti. Ylläpitoannos on yleensä 5-10 mg/painokilo. Hoito aloitetaan pienellä annoksella ja suurennetaan hitaasti (noin viikon kuluessa) ylläpitoannokseen. Tabletit otetaan kokonaisina runsaan nesteen kera, vuorokausiannos mieluiten jaettuna kolmeen osaan.

Vasta-aiheet: Akuutti porfyria, hypertyreosi, hypertonia. Yliherkkyys sultiaamille, sulfonamideille tai muille valmisteen aineosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Vain erittäin varoen munuaisten vajaatoimintaa sairastaville (80-90 % erittyvä virtsaan, noin kolmannes annoksesta muuttumattomana).

Yhteisvaikutukset: Yhteiskäytössä fenytoiinin tai lamotrigiinin kanssa niiden pitoisuudet suurenevät; yhdistelmän käyttö vaatii tarkkaa fenytoiinin tai lamotrigiinin pitoisuuksien kontrollointia, erityisesti jos munuaisten toiminta ei ole normaali. Yhteiskäytössä primidonin kanssa sultiaamin haitat voivat voimistua; erityisesti lapsilla huimaus, uneliaisuus ja liikkeiden kömpelöityminen voi lisääntyä. Teoriassa sultiaami saattaa aiheuttaa disulfiraamin tavoin antabusreaktion, jos potilas käyttää alkoholia, joten alkoholin käyttöä tulisi välttää.

Raskaus ja imetys: Käytöstä raskauden tai imetyksen aikana ei ole tietoja, joten käyttöä ei suositella.

Haittavaikutukset: Vatsavaivoja esiintyy noin 10 %:lla. Muita, annoksesta riippuvia haittoja ovat raajojen ja kasvojen parestesiat, takypnea, dyspnea, huimaus, päänsärky, takykardia, kaksoiskuvien näkeminen, painon aleneminen, ruokahaluttomuus. Harvoin ahdistuneisuutta, lihasheikkoutta, hallusinaatioita, nivelkipuja.

Yliannostus: Oireita ovat huimaus, ataksia, päänsärky, tajunnantason lasku, metabolinen asidoosi ja kiteiden muodostuminen virtsaan (sultiaami on hiilihappoanhydraasin estäjä). Hoitona mahahuuhtelu, aktiivihäili. Natriumbikarbonaatilla voidaan hoitaa asidoosia ja virtsan alkalointi vähentää kiteiden muodostumisen ja munuaisvaurioiden mahdollisuutta.

Paludrine 100 mg tabletti

Vaikuttava aine:	proguaaniilihydrokloridi
Pakkaus:	98 tabl.
Valmistaja:	AstraZeneca
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet:

Annostus ja antotapa: Hoito tulisi aloittaa viikko ennen, tai jos tämä ei ole mahdollista, viimeistään 2 päivää ennen saapumista malaria-alueelle. Hoitoa jatketaan matkan ajan ja 4 viikkoa malaria-alueelta poistumisen jälkeen.

Aikuiset ja yli 14-vuotiaat: 200 mg (2 tablettia) päivittäin. Lapset:

alle 1 v: 25 mg (1/4 tablettia) päivittäin

1-4 v: 50 mg (1/2 tablettia) päivittäin

5-8 v: 100 mg (1 tabletti) päivittäin

9-14 v: 150 mg (1 1/2 tablettia) päivittäin

Lääke otetaan mieluiten ruoan jälkeen, veden kanssa, päivittäin samaan aikaan. Lapsille tabletti voidaan murskata ja sekoittaa maitoon tai hilloon.

Munuaisten vajaatoiminta: jos GFR on 20-59 ml/min, annos on 100 mg/vrk. Jos GFR on 10-19 ml/min, annos on 50 mg joka toinen päivä, ja jos GFR on < 10 ml/min, annos on 50 mg kerran viikossa.

Vasta-aiheet: Ei erityisiä vasta-aiheita.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Varoen vaikeassa munuaisten vajaatoiminnassa (ks. annostelu).

Yhteisvaikutukset: Antasidit vähentävät proguaniilin imeytymistä, joten lääkkeiden ottamisen välillä tulisi olla vähintään 3 tuntia. Proguaniili saattaa potentoida varfariinin vaikutusta, mikä tulee huomioida aloitettaessa ja lopetettaessa proguaniilin käyttö.

Raskaus ja imetys: Voidaan käyttää raskauden ja imetyksen aikana.

Haittavaikutukset: Yleisimpiä haittoja ovat lievät vatsaoireet, ripuli tai ummetus, jotka yleensä häviävät hoitoa jatkettaessa. Suun haavaumia, stomatiittia ja allergisia reaktioita on esiintynyt, samoin verimuutoksia vaikean munuaisten vajaatoiminnan yhteydessä.

Yliannostus: Hematuriaa, mahakipua ja oksentelua on esiintynyt. Oireenmukainen hoito.

Petnidan Saft 50 mg/ml oraaliliuos

Vaikuttava aine:	etosuksimidi
Pakkaus:	250 ml
Valmistaja:	Desitin Arzneimittel
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Epilepsia.

Annostus ja antotapa: Aikuiset ja yli 6-vuotiaat lapset: hoito aloitetaan pienellä annoksella (500 mg/vrk), jota nostetaan asteittain 250 mg:lla/vrk, kunnes vaste saavutetaan, yleensä 1000-1500 mg/vrk annoksilla. Suuret annokset voidaan jakaa aamu- ja ilta-annokseen, vaikka etosuksimidin puoliintumisaika on yli 24 t. Joskus voidaan tarvita 2000 mg/vrk annoksia, jaettuna osa-annoksiin. Alle 6-vuotiaat lapset: hoito aloitetaan 250 mg annoksella ja nostetaan asteittain. Useimmille annos 20 mg/painokilo/vrk on optimaalinen annos. Annosta 1000 mg/vrk ei tulisi ylittää. Etosuksimidin terapeuttinen pitoisuus on tavallisimmin 40-100 mikrog/ml, mutta annos tulee määrittää vasteen mukaan.

Vasta-aiheet: Porfyria, yliherkkyys valmisteeseen aineosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Varoen maksan tai munuaisten vajaatoimintaa sairastaville; maksa-arvojen tai munuaisten toiminnan sekä etosuksimidin pitoisuuksien seuranta on tarpeen.

Yhteisvaikutukset: Etosuksimidin pitoisuudet voivat pienetä yhteiskäytössä karbamatsepiini, primidonin, fenobarbitaalin ja lamotrigiinin kanssa ja suurentua isoniatsidin kanssa. Etosuksimidi lisää fenytoiinin pitoisuuksia.

Raskaus ja imetys: Raskauden aikainen käyttö harkitaan hoidosta saatavan hyödyn ja mahdollisen sikiöön kohdistuvan riskin perusteella. Imeväistä tulee tarkkailla mahdollisten haittojen varalta (mm. sedaatio, painonkehityksen hidastuminen).

Haittavaikutukset: Väsymys, huimaus, ataksia, dyskinesia, maennus, pahoinvointi ovat aluksi yleisiä haittoja mutta lievittyvät tavallisesti hoitoa jatkettaessa. Muita haittoja ovat mm. ripuli, painon aleneminen, ienhypertrofia, kielen turpoaminen, unihäiriöt, yliaktiivisuus, keskittymishäiriöt, aggressiivisuus, libidon lisääntyminen, myopia, ihottumat, erythema nodosum. Veridyskrasioita on esiintynyt; potilasta tulisi neuvoa hakeutumaan tutkimuksiin, jos esiintyy leukopenian tai agranulosytoosin oireita (kuume, kurkkukipu, suun haavaumat, mustelmataipumus, poikkeavat verenvuodot).

Yliannostus: Jos annos on ollut yli 2 g voi mahahuuhtelu olla tarpeen, jos lääkkeen ottamisesta on kulunut alle 4 tuntia. Oireenmukainen hoito.

Phenindione 50 mg tabletti

Vaikuttava aine:	fenindioni
Pakkaus:	28 tabl.
Valmistaja:	Custom Pharmaceuticals/Goldshield Pharmaceuticals
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Fenindioni on antikoagulantti, joka vaikuttaa tekijöiden II, VII, IX ja X muodostumiseen. Vaikutus alkaa 36-48 tuntia hoidon aloittamisesta ja häviää 48-72 tunnissa lopettamisen jälkeen. Antikoagulanttihoito voidaan aloittaa samanaikaisesti hepariinin kanssa.

Annostus ja antotapa: Aloitusannos on 200 mg, seuraavana päivänä 100 mg. Kolmantena päivänä annos määritetään vasteen mukaan. Jos hepariini on aloitettu samanaikaisesti, se tulisi lopettaa vähintään 6 tuntia ennen ensimmäistä kontrollia, koska muutoin se vaikuttaa tulokseen. Useimmille potilaille ylläpitoannos on 50-150 mg/vrk, joskin joillekin voi olla tarpeen annos 200 mg/vrk.

Vasta-aiheet: Raskaus. Vaikea maksan tai munuaisten vajaatoiminta, bakterielli endokardiitti, kontrolloimaton hypertensio, verenvuodot. Yliherkkyys valmisteen aineosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Annosta voi olla tarpeen pienentää mm. seuraavissa tapauksissa: painon lasku, akuutti sairaus, K-vitamiinin saannin väheneminen, munuaisten toiminnan heikkeneminen. Vastaavasti painon lisääntyminen, ripuli ja oksentelu, lisääntynyt K-vitamiinin, rasvojen ja öljyjen saanti voi edellyttää annoksen suurentamista.

Yhteisvaikutukset: Kaikkien lääkkeiden samanaikaisen käytön kanssa tulee olla varovainen. Seuraavien lääkkeiden tiedetään lisäävän fenindionin vaikutusta: ACTH, allopurinoli, amiodaroni, amitriptyliini/nortriptyliini, anaboliset steroidit, laajakirjoiset antibiootit, klofibraatti, kortikosteroidit, dekstropropoksifeeni, diflunisaali, dipyridamoli, disulfiraami, gemfibrotsiili, glukagoni, hepatotoksiset lääkkeet, metronidatsoli,

tulehduskipulääkkeet, kinidiini, sulindaakki, kilpirauhashormonit, tolbutamidi. Fenindionin vaikutusta vähentävät: alkoholi suurina määrinä, karbamatsepiini, kolestyramiini, glutetimidi, griseofulviini, fenobarbitaali, fenytoiini, rifampisiini.

Raskaus ja imetys: Ei käytetä raskauden aikana. Fenindionin erittymisestä maitoon ei ole tietoa.

Haittavaikutukset: Yliherkkyysoireet, ihoreaktiot, alopesia, ihonekroosi, leukopenia ja agranulosytoosi, ripuli, pahoinvointi, hepatiitti, munuaisvauriot, albuminuria, mikroadenopatia, keltaisuus, eosinofilia, sytopenia, hemothorax. Jos yllämainittuja oireita esiintyy, hoito tulisi lopettaa ja tarkistaa verenkuvan sekä maksan ja munuaisten toiminta. Fenidionille herkistyneet sietävät yleensä varfariinia.

Yliannostus: Veren tai jääplasman anto, K-vitamiini 5-10 mg suun kautta tai i.v.

Phosphate-Sandoz 500 mg poretabletti

Vaikuttava aine:	natriumvetyfosfaatti
Pakkaus:	5 x 20 tabl.
Valmistaja:	Alpex Pharma/HK Pharma
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Hyperkalsemia, hypofosfatemia .

Annostus ja antotapa: Aikuisille korkeintaan 6 tablettia päivässä, annos tarpeen mukaan sovitettuna. Lapsille korkeintaan 3 tablettia päivässä. Tabletit liuotetaan 1/3-1/2 lasilliseen vettä.

Vasta-aiheet: Yliherkkyys valmisteiden aineosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Tablettien sisältämän natriumin ja kaliumin määrä tulee huomioida, jos niitä annetaan potilaalle, jolla on elektrolyyttihäiriöitä tai munuaisten vajaatoiminta.

Yhteisvaikutukset: Antasidit vähentävät tablettien tehoa. Käytettäessä myös muita kalsiumvalmisteita ektooppisen kalsifikaation riski voi lisääntyä. D-vitamiini lisää fosfaattien imeytymistä ja voi lisätä hyperfosfatemian mahdollisuutta.

Raskaus ja imetys: Käyttöä raskauden tai imetyksen aikana ei ole tutkittu, mutta haitat eivät ole todennäköisiä.

Haittavaikutukset: Pahoinvointi, ripuli. Kaikkiaan haitat ovat vähäisiä.

Prepulsid 1 mg/ml oraalisuspensio ja 10 mg tabletti

Vaikuttava aine:	sisapridi
Pakkaus:	100 ml
Valmistaja:	Janssen Pharmaceutica
Maahantuoja:	Janssen-Cilag Oy
Lääketukkukauppa:	Oriola Oy

Käyttöaiheet: Mahasuolikanavan motiliteettihäiriöt (mm. refluksitauti, gastropareesi, suoliston pseudo-obstruktio)

Annostus ja antotapa: Tabletit ja suspensio otetaan nesteen kera, suspensio ravistetaan ennen käyttöä. Aikuisille: refluksitaudin hoito: 5-10 mg 3-4 kertaa päivässä, 15 minuuttia ennen ateriaa ja nukkumaan mennessä, tai 20 mg 2 kertaa päivässä, ennen aamiaista ja nukkumaan mennessä. Profylaksiassa 10 mg 2 kertaa päivässä; vaikeissa tapauksissa 20 mg 2 kertaa päivässä. Gastropareesi ja pseudo-obstruktio: annos on tavallisesti 10 mg 3-4 kertaa päivässä, 15 minuuttia ennen ateriaa ja nukkumaan mennessä. Maksimaalinen teho saatetaan nähdä vasta 8-12 viikkoa jatkuneen hoidon jälkeen. Maksan tai munuaisten vajaatoiminnassa annokset puolitetaan. Iäkkäille aloitusannos on sama kuin nuoremmille, mutta ylläpitoannosta saatetaan pienentää vasten ja haittojen mukaan.

Vasta-aiheet: Samanaikainen CYP 3A4:n estäjien käyttö, koska ne voivat suurentaa sisapridin pitoisuuksia (mm. flukonatsoli, itrakonatsoli, ketokonatsoli, erytromysiini, klaritromysiini, ritonaviiri, indinaviiri, nefatsodoni). Ei käytetä potilaille, joilla on pidentynyt QT, munuaisten vajaatoiminta, aikaisempia rytmihäiriöitä, elektrolyyttihäiriöitä, muita QT-aikaa pidentäviä lääkkeitä (mm. tietyt psykoosi-, rytmihäiriö- ja masennuslääkkeet). Ei ennenaikaisesti (< 36 vi) syntyneille kolmen ensimmäisen elinkuukauden aikana. Ei tiloissa, joissa gastrointestinaalinen stimulaatio voi olla haitallinen (mm. gi-kanavan vuodot, tukokset).

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: ks. vasta-aiheet.

Yhteisvaikutukset: ks. vasta-aiheet.

Raskaus ja imetys: Sisapridin ei ole todettu aiheuttaneen haittaa sikiölle. Äidinmaitoon erittyvän sisapridin määrä on erittäin pieni.

Haittavaikutukset: Ripuli, ilmavaivat ja mahakivut ovat yleisin haitta. Jos mahakivut ovat haittaavia, voidaan kokeilla annoksen puolittamista.

Yliannostus: Mahakivut ja ripuli ovat tavalliset oireet. Hoitona aktiivihäiriö. QT-ajan ja rytmihäiriöille altistavien tekijöiden (elektrolyyttihäiriöt, erityisesti hypokalemia tai hypomagnesemia) seuranta.

Proglicem 25 mg ja 100 mg kapseli

Vaikuttava aine:	diatsoksidi
Pakkaus:	100 kaps.
Valmistaja:	Schering-Plough
Maahantuoja:	Schering-Plough oy
Lääketukkukauppa:	Oriola Oy

Käyttöaiheet: Hypoglykemiaa aiheuttavata endokriinisesti aktiivit tuumorit, hoitoresistentti maligni hypertonia munuaisten vajaatoimintaa sairastavilla.

Annostus ja antotapa: *Endokriinisesti aktiivit tuumorit:* Annos sovitetaan hypoglykemiaan vaikeusasteen mukaan. Aloitusannos on tavallisesti 3 mg/painokilo/vrk, jaettuna kolmeen noin 8 tunnin välein annettavaan annokseen. Annosta voidaan suurentaa tarpeen mukaan; tavallisesti vrk-annos on 3-8 mg/kg. Munuaisten vajaatoimintaa sairastavilla käytetään pieniä annoksia ja seerumin elektrolyytit tarkistetaan ajoittain. *Hoitoresistentti maligni hypertonia:* Hoito aloitetaan 100 mg x 2-3 annoksella ja jatketaan vasteen mukaan määräytyvällä annoksella.

Vasta-aiheet: Feokromosytooma, diabetes, yliherkkyys tiatsideille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Pitkäaikaisessa käytössä tarkistetaan ajoittain sokeri- ja ketoniarvot, erityisesti stressitilanteissa, koska on olemassa ketoasidoosin ja hyperosmolaarisen kooman mahdollisuus.

Diatsoksidin antidiureettinen vaikutus saattaa johtaa natriumin retentioon ja nesteen kertymiseen. Tilannetta voidaan korjata diureetilla.

Seerumin virtsahappopitoisuutta tulee seurata erityisesti potilailla, joilla on ollut hyperurikemia tai kihti.

Voimakkaasti plasman proteiineihin sitoutuvana diatsoksidi saattaa muuttaa kumariini-antikoagulanttien vaikutusta ja vaatii niiden annoksen tarkistamista. Fenytoiinin antikonvulsiivinen teho voi heiketä.

Yhteisvaikutukset: Tiatsidien tai muiden diureettien samanaikainen käyttö voi lisätä diatsoksidin veren sokeria ja virtsahappoa lisäävää vaikutusta, Fenytoiinin, kortikosteroidien ja yhdistelmäehkäisytablettien samankaikainen käyttö voi suurentaa hyperglykemiaa vaaraa. Muiden verenpainelääkkeiden teho voi voimistua.

Raskaus ja imetys: Raskauden aikaisesta käytöstä ei ole tietoa. Eläintutkimuksissa on havaittu sikiötoksisuutta. Ei käytetä raskauden aikana.

Haittavaikutukset: Yleisiä haittoja ovat neutropenia ja trombositopenia, hyperglykemia, glykosuria, hyperurikemia, päänsärky, huimaus, natriumin ja nesteen retentio, hypokalemia, hypotonia, takykardia. Pahoinvointi, ruokahaluttomuus, mahakivut, makuaistin menetys, näköhäiriöt. Ihottumat, valoherkistyminen, hirsutismi. Harvinaisena haittana pankreatiitti, ileus.

Yliannostus: Voimakas hyperglykemia ja ketoasidoosi ovat mahdollisia. Peritoneaali- ja hemodialyysi poistavat diatsoksidia. Potilaita tulee tarkkailla riittävän kauan diatsoksidin pitkän puoliintumisajan (24-36 tuntia) takia.

Provigil 100 mg tabletti

Vaikuttava aine:	modafiniili
Pakkaus:	90 tabl.
Valmistaja:	Cephalon/Organon
Maahantuojaja:	Oy Organon Ab
Lääketukkukauppa:	Oriola Oy

Käyttöaiheet: Narkolepsia, obstruktiivinen uniapnea/hypopnea –oireyhtymä, kohtalainen tai vaikea vuorotyöntekijän unihäiriö (vuorotyöntekijän unihäiriön diagnoosi tehtynä kansainvälisen unihäiriöiden luokittelun ohjeiston mukaisesti – International Classification of Sleep Disorders Guideline).

Annostus ja antotapa: Narkolepsia, obstruktiivinen uniapnea/hypopnea: suositeltu annos on 200-400 mg/vrk, aloitettuna 200 mg annoksella ja suurennettuna vasteen mukaan. Provigil voidaan ottaa kahtena annoksena (aamulla ja keskipäivällä) tai yhtenä aamuannoksena sen mukaan kuinka lääkäri arvioi potilaan tilan ja vasteen. Tämän päiväaikaista väsymystä lievittävän oireenmukaisen hoidon lisäksi tulisi aloittaa tai jatkaa muuta hoitoa (esim. CPAP).

Kohtalainen tai vaikea vuorotyöntekijän unihäiriö: suositeltu vuorokausiannos on 200 mg. Lääke tulisi ottaa noin tunti ennen työvuoron alkua. Provigiliä tulisi käyttää jaksoittaisesti (vain työjaksojen aikana).

Vaikeassa maksan tai munuaisten vajaatoiminnassa annos tulisi puolittaa (100-200 mg/vrk).

Vasta-aiheet: Raskaus ja imetys. Kontrolloimaton vaikea verenpainetauti, rytmihäiriö. Yliherkkyys tabletin aineosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varoitimet: Vaikeaa, sairaalahoitoa vaativaa ihottumaa on raportoitu; ihottuma on useimmiten alkanut 1-5 kuluttua hoidon aloittamisesta, mutta sitä on esiintynyt myös kuukausien hoidon jälkeen. Kliinisissä tutkimuksissa hoidon lopettamista vaativaa ihottumaa esiintyi vajaalla prosentilla alle 17-vuotiaista potilaista. Vaikeaa ahdistuneisuutta sairastavia tulisi hoitaa vain hoitoon erikoistuneissa yksiköissä. Psykykkisiä haittoja, myös suusidaalisuutta on esiintynyt. Modafiniilia tulisi antaa varoen potilaille, joilla on esiintynyt psykooseja, masennusta tai maniaa, koska psykykkiset oireet voivat pahentua. Varoen myös alkoholin tai lääkkeiden väärinkäyttäjälle. Hedelmällisessä iässä olevien naisten tulee käyttää tehokasta ehkäisyä hoidon aikana ja kaksi kuukautta hoidon päättymisen jälkeen; ehkäisytablettien teho voi heiketä yhteiskäytössä Provigilin kanssa.

Verenpainetauti sairastavien potilaiden verenpainetta ja sydämen syketiheyttä tulee seurata. Ei suositella käytettäväksi potilaille, joilla on vasemman kammion hypertrofia tai cor pulmonale tai mitraaliläpän prolapsi.

Yhteisvaikutukset: Epilepsialääkkeet: CYP-induktorit kuten karbamatsepiini ja fenobarbitaali voivat vähentää modafiniilin plasmapitoisuuksia. Modafiniilin CYP2C19- ja CYP2C9-esto voivat pienentää fenytoiinin puhdistumaa ja yhteiskäytössä fenytoiinin plasmapitoisuuksia tulee seurata.

Ehkäisytabletit: modafiniili voi CYP3A4/5-induktion kautta vähentää ehkäisytablettien tehoa. Vaihtoehtoista tai lisäksi käytettyä ehkäisy menetelmää tulee käyttää hoidon ajan ja kaksi kuukautta hoidon lopettamisen jälkeen.

Masennuslääkkeet: Potilailla, joilla on CYP2D6:n puute, useat trisykliset ja SSRI-masennuslääkkeet metaboloituvat CYP2C19:n kautta. Modafiniili voi estää CYP2C19:a ja masennuslääkkeiden annostusta voi olla tarpeen pienentää.

Verenohennuslääkkeet: Estämällä CYP2C9-entsyymiä modafiniili voi pienentää varfariinin puhdistumaa; varfariinin tehoa tulee tarkkailla 2 kuukauden ajan modafiniilihoidon aloittamisesta ja modafiniilin annoksen muutosten yhteydessä.

Muut: CYP2C19:n kautta metaboloituvien lääkkeiden (mm. diatsepaami, omepratsoli, propranololi) puhdistuma voi pienetä yhteiskäytössä ja niiden annostusta saattaa olla tarpeen pienentää.

Raskaus ja imetys: Kokemus modafiniilin käytöstä raskauden aikana on hyvin vähäistä, joten sen turvallisuutta ei voida arvioida. Eläinkokeiden tulokset epämuodostumista ovat ristiriitaisia. Käyttöä raskauden aikana tulee välttää. Imetyksen aikaisesta käytöstä ei ole myöskään tietoa. Käyttöä tulee välttää imetyksen aikana.

Haittavaikutukset: Yleisiä haittoja ovat päänsärky, näköhäiriöt, huimaus, uneliaisuus, parestesiat, mahakivut, pahoinvointi, suun kuivuminen, ripuli, dyspepsia, ummetus, ruokahalun heikkeneminen, hermostuneisuus, unettomuus, ahdistuneisuus, masennus, ajatushäiriöt, sekavuus, astenia, rintakivut, maksaentsyymien kohoaminen, vasodilataatio, takykardia,

Yliannostus: Oireina on yllä mainittuja keskushermosto-oireita, pahoinvointia, rytmihäiriöitä, verenpaineen nousua, rintakipua. Hoitona oksetus ja mahahuuhtelu, psykomotorisen ja kardiovaskulaarisen tilan tarkkailu.

Ritalin 10 mg tabletti

Vaikuttava aine: metyyliifenidaattihydrokloridi
Pakkaus: 200 tabl.
Valmistaja: Novartis
Maahantuojaja: Novartis Finland Oy
Lääketukkukauppa: Tamro Oyj
Varsinaista huumausainetta sisältävä lääke, vain huumausainereseptilomakkeella.

Käyttöaiheet: Ritalin on tarkoitettu ADHD:n (Attention-Deficit Hyperactive Disorder) hoitoon osana kattavaa hoito-ohjelmaa yli 6-vuotiaille lapsille ja nuorille, kun psykososiaaliset ja pedagogiset tukitoimet yksin ovat osoittautuneet riittämättömiksi. Diagnoosi tulee tehdä DSM-IV-kriteerien tai ICD-10-luokituksen mukaan ja sen tulee perustua potilaan perusteelliseen arviointiin.

Huomioitavaa ADHD:n diagnosoinnissa ja hoidossa

Oikea diagnoosi edellyttää sekä lääketieteellistä että neuropsykologista, pedagogista ja sosiaalista tutkimusta. Oireet voivat ilmetä joko oppimisvaikeuksina tai ilman niitä. Lääkehoito ei aina ole aiheellinen lapsille, joilla on tämä oireyhtymä. Tämän vuoksi Ritalin ei ole tarkoitettu kaikille lapsille, joilla on ADHD. Päätöksen lääkehoidon aloittamisesta tulee perustua lapsen oireiden vaikeuteen ja pitkäkestoisuuteen suhteessa lapsen ikään.

Ritalin ei ole tarkoitettu potilaille, joiden oireiden arvioidaan johtuvan ympäristötekijöistä (mukaan lukien hyväksikäyttö) ja/tai joilla oireet ovat osa muuta psykiatrista sairautta, mukaan lukien psykoosi.

Suositus: Tätä lääkevalmistetta tulisi määrätä vain tarkkaavaisuus- ja ylivilkkaushäiriön (ADHD) hoitoon perehtynyt lastentautien, lastenpsykiatrian, nuorisopsykiatrian tai lastenneurologian erikoislääkäri.

Annostus ja antotapa: Tavallinen aloitusannos on 5 mg kerran tai kaksi kertaa päivässä (aamiaisella tai lounaalla). Sen jälkeen suurennetaan annosta 5-10 mg:lla, mieluiten viikon välein vasteen mukaan. Tabletit voi jakaa

Vasta-aiheet: Yliherkkyys metyyylifenidaatille tai apuaineille. Voimakas ahdistuneisuus tai huomattava jännittyneisyys ja levottomuus, anorexia nervosa (lääkitys voi pahentaa oireita), kiihtymys, kilpirauhasen liikatoiminta, sydämen rytmihäiriöt, vaikea angina pectoris, vaikea hypertonia, alkoholi- tai lääkeriippuvuus, glaukooma, raskaus.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Ritalinia ei tule antaa alle 6-vuotiaille lapsille, sillä käytön turvallisuutta ja tehoa tässä ikäryhmässä ei ole voitu osoittaa.

Keskushermostoa stimuloivat lääkkeet, myös metyyylifenidaatti, voivat aikaansaada tai vaikeuttaa motorista tai verbaalista nykimistä. Tämän vuoksi lapset on arvioitava kliinisesti nykimisoireiden, kuten perinnölliset nykimisoireet/Touretten syndrooma, varalta ennen Ritalin-hoidon aloittamista. Nykimisoireiden kehittymistä on myös seurattava huolellisesti hoidon aikana ja nykimisoireiden laukeaminen voi joissakin tapauksissa antaa aiheen annoksen alentamiseen tai hoidon keskeyttämiseen.

Yhteisvaikutukset: Ritalinia tulee käyttää varoen potilailla, joita hoidetaan epäselektiivisillä irreversiibeillä MAO:n estäjillä (meneillään oleva hoito tai hoito, joka on lopetettu edellisten 14 päivän aikana).

Verenpainetta nostavan vaikutuksen vuoksi Ritalinia tulee käyttää varoen potilailla, joita hoidetaan samanaikaisesti verisuonia supistavilla ja verenpainetta kohottavilla lääkkeillä.

On olemassa viitteitä, että Ritalin voi vaikuttaa samanaikaisesti käytettävien lääkeaineiden plasmapitoisuuksiin. Ritalinilla ei ole tehty sovinnaisia yhteisvaikutustutkimuksia. Varovaisuutta tulee noudattaa käytettäessä Ritalinia samanaikaisesti muiden lääkeaineiden kanssa. Tämä koskee erityisesti samanaikaista käyttöä lääkeaineiden kanssa, joilla on kapea terapeutinen alue.

Tapausselostukset ovat osoittaneet, että metyyylifenidaatti voi estää kumariiniantikoagulanttien, eräiden antikonvulsanttien (esim. fenobarbitaali, fenytoiini, primidoni) ja eräiden masennuslääkkeiden (trisykliset masennuslääkkeet ja selektiiviset serotoniinin takaisinoton estäjät) metaboliaa. Näiden lääkkeiden annosta voidaan joutua pienentämään. Annostuksen muuttaminen ja plasman lääkeainepitoisuuksien (kumariinin osalta hyytymisajan) seuranta voi olla tarpeen aloitettaessa tai lopetettaessa samanaikainen metyyylifenidaattihoito.

Halogenoidut anesteetit: Kirurgisen toimenpiteen aikana on verenpaineen äkillisen kohoamisen riski. Jos kirurginen toimenpide on ennalta suunniteltu, metyyylifenidaattia ei tulisi käyttää toimenpidepäivänä.

Alkoholi voi voimistaa psykoaktiivisten lääkkeiden, kuten Ritalinin, aiheuttamia keskushermostoon kohdistuvia haittavaikutuksia. Siksi potilaiden on suositeltavaa olla käyttämättä alkoholia hoidon aikana.

Raskaus ja imetys: Ei ole olemassa tarkkoja tietoja metyyylifenidaatin käytöstä raskaana oleville naisille. Eläinkokeet osoittavat reproduktiivista (teratogeeninen) toksisuutta (ks. kohta 5.3). Mahdollista riskiä ihmisille ei tunneta. Kokemukset ihmisellä osoittavat, että amfetamiinit voivat olla haitallisia sikiölle. Ritalinia ei tule käyttää raskauden aikana. Hedelmällisessä iässä olevien naisten pitäisi käyttää tehokasta ehkäisymenetelmää. Ei tiedetä erittyykö metyyylifenidaatti tai sen metaboliitit äidinmaitoon. Turvallisuussyistä imettävien äitien ei tule käyttää Ritalinia.

Haittavaikutukset: Hermostuneisuus ja unettomuus ovat hyvin yleisiä haittavaikutuksia. Niitä esiintyy hoidon alussa, mutta niitä voidaan yleensä hallita pienentämällä annosta. Myös ruokahalun heikkeneminen on tavallista, mutta tämä on yleensä ohimenevää. Vatsakipu, pahoinvointi ja oksentelu ovat yleisiä haittavaikutuksia, joita esiintyy tavallisesti hoidon alussa, ja joita voidaan lieventää ottamalla lääke ruoan kanssa. Muita tavallisia (>1/100) haittavaikutuksia ovat ihottuma, kutina, urtikaria, hiustenlähtö, ylivilkkkaus, ohimenevä masennus, uneliaisuus, huimaus, pakkoliikkeet, toksinen psykoosi.

Yliannostus: Metyylifenidaatin akuutin yliannostuksen merkkejä ja oireita, jotka johtuvat lähinnä keskushermoston yliärsytyksestä ja voimakkaista sympatomimeettisistä vaikutuksista, voivat olla: oksentelu, kiihtymys, vapina, hyperrefleksia, lihasten nytkähtely, kouristukset (joita voi seurata kooma), euforia, sekavuus, harha-aistimukset, houretila, hikoilu, punastuminen, päänsärky, hyperpyreksia, takykardia, sydämentykytys, sydämen rytmihäiriöt, mydriaasi ja limakalvojen kuivuminen. Hoito koostuu asianmukaisista tukitoimenpiteistä. Potilasta on estettävä itsensä vahingoittamiselta ja suojeltava ulkoisilta ärsykeiltä, jotka pahentaisivat olemassa olevaa yliärsytystä. Mahan sisältö voidaan tarvittaessa tyhjentää vatsahuuhtelulla, jos se on tarkoituksenmukaista. Ennen vatsahuuhtelua hengitystiet on pidettävä avoimena ja mahdollinen agitaatio ja kouristukset saatava hallintaan. Metyylifenidaatti voidaan poistaa suolistosta myös antamalla lääkehiiltä ja ulostuslääkettä. Potilaalle on annettava tehohoitoa riittävän verenkierron ja hengitysfunktion ylläpitämiseksi. Ulkoisia jäähdystoimia voidaan tarvita hyperpyreksian vähentämiseksi.

Peritoneaalidialyysin tai kehon ulkopuolisen hemodialyysin tehoa Ritalinin yliannostuksessa ei ole osoitettu.

Sibeliium 5 mg kapseli

Vaikuttava aine:	flunaritsiini
Pakkaus:	20 kaps.
Valmistaja:	Janssen-Cilag
Maahantuoja:	Janssen-Cilag Oy
Lääketukkukauppa:	Oriola Oy

Käyttöaiheet: Migreenin ehkäisy. Sisäkorvaperäinen huimaus.

Annostus ja antotapa: *Migreenin ehkäisy:* 10 mg iltaisin alle 65-vuotiaille, 5 mg yli 65-vuotiaille. Jos hoidon aikana esiintyy masennusta tai ekstrapyramidaalioireita, hoito tulisi lopettaa. Näin tulee tehdä myös jos 2 kuukauden hoidon jälkeen ei havaita merkittävää paranemista. *Migreenin pidempiaikainen ehkäisy/ylläpitohoito:* jos hoito tehoaa tyydyttävästi ja jos tarvitaan jatkuvaa hoitoa, lääkettä tulisi antaa vain viitenä päivänä viikossa siten, että joka viikko on kaksi peräkkäistä lääkkeetöntä päivää. Hoito tulisi keskeyttää 6 kuukauden jälkeen ja se tulisi aloittaa uudelleen vain jos oireet alkavat uudelleen. *Huimaus:* annostus sama kuin migreenissä. Aloitusannosta tulisi käyttää vain niin kauan kunnes oireet saadaan hallintaan, mikä yleensä tapahtuu alle kahdessa kuukaudessa. Jos vastetta ei havaita kuukauden kuluessa hoidettaessa jatkuvaa huimausta tai kahdessa kuukaudessa hoidettaessa kohtauksittaista huimausta, hoito tulee lopettaa.

Vasta-aiheet: Yliherkkyys flunaritsiinille tai apuaineille. Aikaisempi masennus, Parkinsonin tauti tai ekstapyramidaalioireet.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Flunaritsiini voi aiheuttaa uneliaisuutta ja autolla ajosta tulee varoittaa. Sibelium ei lievitä migreenikohtausta, joten kohtauksen vuoksi ei pidä suurentaa annosta.

Yhteisvaikutukset: Yhteiskäytössä ehkäisytablettien kanssa on raportoitu galaktorreaa. Entsyymi-induktorit, kuten karbamatsepiini ja fenytoiini, voivat kiihdyttää flunaritsiinin metaboliaa siten, että flunaritsiinin annosta joudutaan suurentamaan.

Raskaus ja imetys: Flunaritsiinin käytöstä raskauden aikana ei ole tietoa, joten käyttöä ei suositella. Flunaritsiini erittyy äidinmaitoon, eikä käyttöä imetyksen aikana ei suositella.

Haittavaikutukset: Uneliaisuus, väsymys, ruokahalun ja painon lisääntyminen. Masennus, ekstrapyramidaalioireet (erityisesti iäkkäillä). Harvinaisempia haittoja ovat närästys, pahoinvointi, mahakivut, unettomuus, ahdistuneisuus, suun kuivuminen, maidoneritys, ihottumat, lihaskivut.

Yliannostus: Oireita ovat sedaatio, kiihtymys ja takykardia. Hoitona lääkehiili, oksetus ja oireiden mukainen tukihoido.

Solvezink 45 mg Zn 2+ poretabletti

Vaikuttava aine:	sinkkisulfaatti
Pakkaus:	100 tabl.
Valmistaja:	Hermes Arzneimittel/BioPhausia
Maahantuoja:	Tamro oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Säärihaavat sinkin puutteesta kärsivillä henkilöillä. Akrodermatitis enteropathica.

Annostus ja antotapa: *Haavojen hoito:* 1 poretabletti liuotettuna lasilliseen vettä kolme kertaa päivässä heti aterian jälkeen. Lapset 10-30 kg: ½ poretablettia liuotettuna lasilliseen vettä kolme kertaa päivässä heti aterian jälkeen. Lapset alle 10 kg: ½ poretablettia liuotettuna lasilliseen vettä kerran päivässä heti aterian jälkeen.

Vasta-aiheet: Yliherkkyys sinkkisulfaatille tai apuaineille.

Yhteisvaikutukset: Seuraavien lääkkeiden yhteiskäyttöä tulee välttää: sinkki estää fluorokinolonien imeytymistä. Tetrasykliinien imeytyminen hidastuu myös (ei doksisykliinin); niiden ja sinkin ottamisen välillä tulee olla vähintään kolme tuntia.

Raskaus ja imetys: Käytöstä raskauden tai imetyksen aikana ei oleteta olevan haittaa sikiölle tai lapselle.

Haittavaikutukset: Ripuli, pahoinvointi, närästys, urtikaria, ihottuma, kutina.

Suxinutin 59 mg/ml oraaliliuos

Vaikuttava aine:	etosuksimidi
Pakkaus:	200 ml
Valmistaja:	Pfizer
Maahantuoja:	Pfizer Oy
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Poissaolo-kohtaukset. Yhdessä muiden epilepsialääkkeiden kanssa myös yleistyneet (grand mal) epilepsia-kohtaukset.

Annostus ja antotapa: Alle 6-vuotiaille aloitusannos on 250 mg (5 ml) päivässä, yli 6-vuotiaille sekä aikuisille 500 mg (10 ml) päivässä. Annos sovitetaan vasteen mukaan, annosta suurennetaan vähitellen, esim. 250 mg:lla joka 4.-7. päivä, kunnes kohtaukset saadaan hallintaan tai esiintyy haittavaikutuksia. Terapeuttinen pitoisuus saavutetaan tavallisesti annoksilla 20-30 mg/kg/kg. Vuorokausiannos voidaan antaa yhtenä tai useana annoksena. Hoito tulee lopettaa asteittain.

Hoito tulee toteuttaa kliinisen vasteen ja veripitoisuuksien mukaan. Veripitoisuus määritetään kun vakaa tila on saavutettu, 7-9 päivän kuluttua. Optimaalinen pitoisuus määritetään kunkin potilaan kohdalla yksilöllisesti teho ja haitat huomioiden, ja pitoisuutta tulee seurata ajoittain.

Vasta-aiheet: Akuutti porfyria. Yliherkkyys etosuksimidille tai apuaineille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varoitukset: Käytetään varoen maksan tai munuaisten vajaatoimintaa sairastaville. Epilepsiapotilaiden mahdollisia suisidaalisia oireita tulee tarkkailla.

Yhteisvaikutukset: Natriumvalproaatti lisää etosuksimidin pitoisuutta plasmassa. Karbamatsepiini lisää etosuksimidin puhdistumaa ja alentaa plasmapitoisuutta noin 20 %.

Raskaus ja imetys: Etosuksimidin raskaudenaikaisesta käytöstä on vähän tietoa ihmisillä. Riski vaikuttaa pieneltä monoterapiassa. Etosuksimidi erittyy äidinmaitoon kliinisesti merkittävässä määrin. Sedaatiota, huonoa imemistä ja painon nousun hidastumista sekä yliärtyvyyttä on todettu. Imeväistä on tarkkailtava ja toksisuutta epäiltäessä on lääkeainepitoisuus syytä määrittää.

Haittavaikutukset: Yleisiä haittoja ovat anoreksia, väsymys, pahoinvointi. Harvinaisempia huimaus, päänsärky, ataksia, nikottelu, alakuloisuus, euforia.

Yliannostus: Oireita ovat päänsärky, huimaus, levottomuus, ataksia, pahoinvointi, uneliaisuus, tajuttomuus, hengityslama. Hoitona mahantyhjennys, lääkehiili, oireiden mukainen hoito.

Tiotil 50 mg tabletti

Vaikuttava aine:	propyyliotiourasiili
Pakkaus:	100 tabl.
Valmistaja:	Nevada Pharma
Maahantuoja:	Oriola Oy
Lääketukkukauppa:	Oriola Oy

Käyttöaiheet: Tyreotoksikoosi

Annostus ja antotapa: Aloitusannos on 1-2 tablettia 3 kertaa päivässä. Annos sovitetaan kliinisen vasteen mukaan, yleensä annos 150 mg on riittävä. Joskus tarvitaan 200 mg, poikkeustapauksissa korkeintaan 300 mg. Vaikutus alkaa yleensä 10-15 päivän kuluessa. Preoperatiivisen hoidon pituus on yleensä 4-12 viikkoa, kuratiivinen hoito 6-18 kk tai pidempään.

Vasta-aiheet: Tiotilia ei pidä käyttää (paitsi preoperatiivisesti) retrosternaalistruuman, kroonisen tyreoidiitin tai kyhmystruuman hoidossa, paitsi joskus jos kyseessä on pienet multippelit adenoomat. Yliherkkyys vaikuttavalle aineelle tai apuaineille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Luuytimeen kohdistuvat haitat ovat mahdollisia, eikä niitä välttämättä ehditä havaita edes verikontrolleissa, joten potilasta tulee kehottaa hakeutumaan lääkäriin, jos esiintyy kuumetta tai kurkkukipua.

Yhteisvaikutukset: Propyyliotiourasiili estää jodin tarttumista tyroglobuliinin, joten hoito tulee lopettaa radioaktiivista jodia sisältävän hoidon aikana.

Raskaus ja imetys: Raskauden aikana käytettynä voi aiheuttaa kongenitaalisen struuman, joten hoitoa vältetään paitsi jos se on ehdottoman välttämätöntä. Propyyliotiourasiili erittyy äidinmaitoon, mutta lapsen kohdistuvat haitat eivät ole todennäköisiä. Endokrinologian erikoislääkäri huolehtii hoidosta raskauden tai imetyksen aikana.

Haittavaikutukset: Yleisimpiä kuume, leukopenia, ihottuma, kutina, urtikaria, nivelkivut. Harvinaisempia agranulosytoosi, maksa-arvojen kohoaminen.

Yliannostus: Oireita ovat pahoinvointi, oksentelu, kilpirauhasen ja imusolmukkeiden suureneminen. Agranulosytoosi. Hoitona mahantyhjennys, lääkehiili. Verenkuvaa ja maksa-arvoja tulee seurata viikon ajan.

Trileptal 60 mg/ml oraalisuspensio

Vaikuttava aine:	okskarbatsepiini
Pakkaus:	250 ml
Valmistaja:	Novartis Pharma
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Partiaaliset epilepsia-kohtaukset, myös yleistyvät. Monoterapiana ja yhdessä muiden epilepsialääkkeiden kanssa yli 6-vuotiaille lapsille ja aikuisille.

Annostus ja antotapa: Annos määritetään kliinisen vasteen mukaan, jaettuna kahteen annokseen vuorokaudessa. *Lapset:* Sekä monoterapiassa että lisälääkkeenä aloitusannos on tavallisesti 8-10 mg/kg/vrk jaettuna kahteen annokseen. Lisälääkkeenä terapeutinen ylläpitoannos on keskimäärin 30 mg/kg/vrk. Kliinisen tarpeen perusteella annosta voidaan suurentaa asteittain korkeintaan 10 mg/kg/vrk noin viikon välein, suurin suositeltu annos on 46 mg/kg/vrk.

Aikuiset: Alkuannos on 600 mg/vrk (8-10 mg/kg/vrk) jaettuna kahteen annokseen. Kliinisen tarpeen perusteella annosta voi suurentaa korkeintaan 600 mg/vrk noin viikon välein. Terapeuttinen vaste saavutetaan tavallisesti annoksilla 600-2400 mg/vrk.
Munuaisten vajaatoiminta: jos GFR on alle 30 ml/min, tulee hoito aloittaa 50 % pienemmällä annoksella (300 mg/vrk) ja suurentaa aikaisintaan viikon välein. Pitoisuuksia on syytä seurata tarkoin.

Vasta-aiheet: Yliherkkyys valmisteiden ainesosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Yliherkkyysreaktiot ovat mahdollisia, erityisesti karbamatsepiinille yliherkillä (kolmannes on yliherkkä myös okskarbatsepiinille). Vaikeita ihoreaktioita, verimuutoksia ja hyponatremiaa voi esiintyä. Epilepsiapotilaiden mahdollisia suisidaalisia oireita tulee tarkkailla.

Yhteisvaikutukset: Ehkäisytablettien teho voi heiketä, joten suositetaan että lisäksi käytetään muita ehkäisy menetelmiä. Okskarbatsepiini ja sen aktiivi metaboliitti ovat heikkoja CYP3A4- ja CYP3A5-entsyymien induktoreita, joten niiden kautta metaboloituvien lääkkeiden pitoisuudet saattavat alentua. Voimakkaat induktorit kuten fenobarbitaali, karbamatsepiini ja fenytoiini voivat vähentää okskarbatsepiinin pitoisuuksia. Litiumin neurotoksisuus voi lisääntyä.

Raskaus ja imetys: Okskarbatsepiinin käytöstä raskauden aikana on vähän tietoa verrattuna muihin epilepsialääkkeisiin. Eläinkokeissa se on toksinen ja teratogeeninen joillakin lajeilla. Kuten yleensä epilepsialääkkeitä käytettäessä, raskauden aikana on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä monoterapiaan ja pienimpään tehokkaaseen annostukseen. Okskarbatsepiinin aktiivisen päämetaboliitin pitoisuudet voivat alentua raskauden aikana, ja tarvittaessa on tehtävä pitoisuusmäärityksiä. Mahdollisen epämuodostumariskin vuoksi suositellaan foolihapposubstituutiota annoksella 0,4-0,5 mg vuorokaudessa; jos lähisukulaisella on todettu hermostoputken sulkeutumishäiriö, on annossuositus 4 mg vuorokaudessa. Okskarbatsepiini erittyy äidinmaitoon ja lasta on tarkkailtava väsymyksen ja kehityksen suhteen.

Haittavaikutukset: Yleisimpiä ovat uneliaisuus, päänsärky, huimaus, kaksoiskuvat, pahoinvointi ja väsymys, hyponatremia, sekavuus, masennus, hermostuneisuus.

Yliannostus: Oireita ovat yllämainitut haitat, hoitona mahantyhjennys, lääkehiili, oireenmukainen hoito.

Urocit-K 1080 tabletti

Vaikuttava aine:	kaliumsitraatti
Pakkaus:	100 tabl.
Valmistaja:	Mission Pharmacal
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Virtsan alkalointi, virtsatiekivien ehkäisy.

Annostus ja antotapa: Tabletit niellään kokonaisina. Hoito tulisi yhdistää suolarajoitukseen ja runsaaseen nesteeseen nauttimiseen (virtsamäärän tulisi olla vähintään 2 l/vrk). Hoidon tarkoitus on saada virtsan sitraatti niin lähelle normaalia – 640 mg/vrk – kuin mahdollista ja virtsan pH tasolle 6.0-7.0. Potilaille, joiden virtsan sitraatti on alle 150 mg/vrk, hoito tulisi aloittaa annoksella 20 mEq (2 tablettia) kolme kertaa päivässä aterian yhteydessä tai viimeistään 30 minuutin kuluessa ateriasta. Potilaille, joilla on kohtalainen sitraatin puute (virtsan sitraatti yli 150 mg/vrk), aloitusannos on 10 mEq (1 tabletti) kolme kertaa päivässä aterioiden yhteydessä. Virtsan 24 t sitraatti ja pH tulisi mitata annoksen määrittämiseksi jatkohoidossa, ja ne tulisi mitata myös jatkossa neljän kuukauden välein. Yli 10 tabletin vrk-annoksia ei ole tutkittu eikä niitä tulisi käyttää.

Vasta-aiheet: Hyperkalemia, mahahaava, munuaisten vajaatoiminta.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Hyperkalemia voi kehittyä nopeasti.

Yhteisvaikutukset: Samanaikaista kaliumia säästävien diureettien käyttöä tulee välttää hyperkalemiavaaran vuoksi.

Raskaus ja imetys: Käytöstä raskauden tai imetyksen aikana ei ole tietoa.

Haittavaikutukset: Tavallisimpia haittavaikutuksia ovat mahakivut, pahoinvointi ja ripuli. Haittoja voidaan vähentää ottamalla lääke aterioiden yhteydessä.

Versatis 5% lääkelaastari

Vaikuttava aine:	lidokaiini
Pakkaus:	30 kpl
Valmistaja:	Grünenthal
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Postherpeettisen kivun hoito.

Annostus ja antotapa: Lidoderm asetetaan ehjälle iholle kivuliaan alueen kohdalle. Korkeintaan kolme laastaria ja korkeintaan 12 tunnin ajaksi 24 tunnin aikana. Laastaria voidaan leikata pienemmiksi paloiksi.

Vasta-aiheet: Yliherkkyys amidityyppisille puudutteille tai muille ainesosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Yliannostus, laastarien käyttäminen suuremmalla alueella tai kauemmin kuin on suositettu, voi johtaa vakaviin haittavaikutuksiin. Lidokaiini voi aiheuttaa toksisia oireita 5 mikrog/mL ylittävillä pitoisuuksilla. Suositeltuja annoksia käytettäessä lidokaiinipitoisuus on ollut noin 0,13 mikrog/mL, mutta myös 0,25 mikrog/mL pitoisuuksia on havaittu. Vaikeaa maksan vajaatoimintaa sairastavilla pitoisuudet voivat kohota toksisiksi.

Yhteisvaikutukset: Käytetään varoen potilaille, joilla on luokan I rytmihäiriölääkitys (esim. meksiletiini) koska toksiset vaikutukset ovat additiivisia.

Raskaus ja imetys: Käytetään raskauden aikana vain jos välttämätöntä. Lidokaiini erittyy maitoon, maito:plasma –suhde on 0.4.

Haittavaikutukset: Allergiset oireet. Systeemisiä oireita voi esiintyä, kardiovaskulaarisina haittoina bradykardiaa ja hypotensiota.

Xenazine 25 mg tabletti

Vaikuttava aine:	tetrabenatsiini
Pakkaus:	112 tabl.
Valmistaja:	Boots/Lifehealth Ltd
Maahantuoja:	Tamro Oyj
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Liikehäiriöt, jotka liittyvät orgaanisiin keskushermoston sairaustiloihin, kuten Huntingtonin korea, hemiballismi ja seniili korea. Keskivaikea tai vaikea, invalidisoiva tai sosiaalisia toimintoja haittaava tardivi dyskinesia, kun:

- tila on jatkuva antipsykoottisen lääkkeen lopettamisesta huolimatta
- antipsykoottista lääkitystä ei voida lopettaa hoidettavan taudin vakavuuden vuoksi
- tila jatkuu antipsykootin annoksen laskemisesta huolimatta tai huolimatta vaihdosta atyyppiseen neuroleptiin

Annostus ja antotapa: Aloitusannos on 12,5-25 mg/vrk. Annosta suurennetaan viikoittain 12,5-25 mg kerrallaan, kunnes tyydyttävä vaste saavutetaan tai esiintyy haittoja. Annosta tulee tarkkailla viikkojen ajan, jotta löydetään mahdollisimman tehokas ja haitaton annos. Tietyt haitat, kuten väsymys, sekavuus, parkinsonismi, unettomuus ja akatisia voivat olla annoksesta riippuvia ja vähentyä annosta pienentämällä. Suurin suositeltu annos on 200 mg.

Vasta-aiheet: Masennus, suisidaalisuus. Maksan vajaatoiminta. MAO-estäjien käyttö.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Xenazine voi lisätä Huntingtonin tautia sairastavien potilaiden suisidaalisuutta. Malignia neuroleptioireyhtymää on raportoitu.

Yhteisvaikutukset: Levodopaa tulee käyttää varoen samanaikaisesti tetrabenatsiinin kanssa.

Raskaus ja imetys: Tietoja raskauden tai imetyksen aikaisesta käytön turvallisuudesta ei ole.

Vaikutus ajokykyyn ja koneiden käyttökykyyn: Xenazine aiheuttaa väsymystä ja voi täten vaikuttaa taitoa vaativien tehtävien suorittamiseen vaihtelevasti eri yksilöillä riippuen annoksen suuruudesta ja yksilön alttiudesta haittavaikutuksille.

Haittavaikutukset: Xenazine aiheuttaa väsymystä ja voi täten vaikuttaa taitoa vaativien tehtävien suorittamiseen vaihtelevasti eri yksilöillä riippuen annoksen suuruudesta ja yksilön alttiudesta haittavaikutuksille.

Yliannostus: Yliannostuksen tavallisia oireita ovat väsymys, hikoilu, verenpaineen lasku ja hypotermia.

Zentel 400 mg tabletti

Vaikuttava aine:	albendatsoli
Pakkaus:	100 tabl.
Valmistaja:	SmithKlineBeecham
Maahantuoja:	GlaxoSmithKline
Lääketukkukauppa:	Tamro Oyj

Käyttöaiheet: Matojen häätö

Annostus ja antotapa: Kihomato, suolinkainen, koukkumato, piiskamato: 400 mg kerta-annoksena tyhjään vatsaan. Suolimato (*Strongyloides stercoralis*): 400 mg kerta-annoksena tyhjään vatsaan kolmena peräkkäisenä päivänä. Potilasta tulee seurata 2 viikkoa hoidon tehon varmistamiseksi. Suolinkainen ihossa: 400 mg kerta-annoksena 1-3 päivän ajan ruoan kanssa. Heisimadot: 400 mg kerta-annoksena tyhjään vatsaan kolmena peräkkäisenä päivänä. Jos on varmistettu *Hymenolepis nana* (kääpiöheisimato)-infektio, suositetaan uusintahoitoa 10-21 päivän kuluttua. Sekainfektiot (myös *Clonorchis sinensis*, *Opisthorchis viverrini*): 400 mg kaksi kertaa päivässä ruoan kanssa kolmena perättäisenä päivänä. Potilaat tulisi tutkia uudelleen kuukauden kuluttua.

Vasta-aiheet: Raskaus. Yliherkkyys valmisteen ainesosille.

Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet: Maksaentsyymien kohoamista on raportoitu. Jos tarvitaan pitkäaikaista hoitoa, maksaentsyymit ja verenkuvat tulisi tarkistaa ennen hoitoa ja hoidon jatkuessa 2 viikon välein.

Yhteisvaikutukset:

Raskaus ja imetys: Raskauden ensimmäisen kolmanneksen aikaista albendatsolihoitoa tulee välttää. Käyttö on mahdollista ensimmäisen raskauskolmanneksen jälkeen, kun tilanne on pakottava. Vaihtoehtoisesti voidaan harkita mebendatsolin käyttöä, josta on enemmän dokumentaatiota raskauden aikaisen käytön osalta. Albendatsolin käyttö imetyksen aikana tulee rajata pakottaviin tilanteisiin.

Haittavaikutukset: Mahakipu. Ripuli, pahoinvointi, huimaus, ihottumat.